

Kultur- och demokratinämndens årsredovisning 2019

Postadress
136 81 Haninge

Besöksadress
Rudsjöterrassen 2

Telefon
Växel: 08-606 70 00

Fax/e-post
08-606 81 40
haningekommun@haninge.se

Postgiro
1265-8

Bankgiro
356-5975

Sammanfattning

Kultur- och demokratinämnden har under 2019 arbetat med samtliga av kommunfullmäktiges 12 mål och utifrån nämndens uppdrag har vi haft ett särskilt fokus på mål 5, meningsfull fritid. Förvaltningen bedömer att vi delvis uppfyllt samtliga mål. Bedömningen grundar sig på att vissa av indikatorerna inte är uppfyllda och att vi ser vår egen del i måluppfyllelsen som begränsad utifrån ett helhetsperspektiv.

Kultur på lika villkor inrättades hösten 2018 och skulle garantera att samtliga elever från förskoleklass till årskurs nio samt grundsärskolan skulle få ta del av ett kostnadsfritt kulturarrangemang varje läsår. Genom Kultur på lika villkor skulle alla elever garanteras ett rikt och varierat kulturutbud av hög konstnärlig och pedagogisk kvalitet. Under läsåret 2019/2020 skulle Kultur på lika villkor vara fullt implementerat. I december fattades dock beslut om att Kultur på lika villkor ska upphöra under 2020 på grund av en besparing om 500 tkr. Under 2019 har totalt 5 307 elever deltagit i Kultur på lika villkor och eleverna har bland annat fått ta del av scenkonst, litteratur, konst, film och kulturmiljö. Mycket av innehållet skapades av våra egna verksamheter som kulturskolan, biblioteken, konstverkstan och konsthallen samt av det fria kulturlivet, båda lokalt och regionalt.

Två av Sveriges främsta danskompanier med målgruppen barn och unga, Claire Parsons Co. samt Johanssons Pelargoner och Dans har haft residens i Haninge kulturhus. Genom dessa samarbeten och kommunens stöttande i danskompaniernas verksamhet, har över 500 elever i årskurs 6 tagit del av dansföreställningarna Soon Swoon och Koreografin inom ramen för Kultur på lika villkor.

Under året har vi fortsatt arbetet med projektet, utbyggt kulturhus. Under 2019 har vi genomfört en omfattande behovs- och kravanalys som ska mynna ut i en verksamhetsidé under 2020. Analysen bygger bland annat på kunskapsunderlag om vad våra invånare i kommunen tycker om husets utbud och funktioner idag samt vad de önskar framöver. Vi har även fört dialoger med kulturaktörer, föreningsaktiva och företrädare från regionen. Dialogerna har gett en djupare kunskap om hur ett mer angeläget kulturutbud i Haninge kan skapas samt hur kulturhuset kan samverka och samarbetar mer med kulturlivet och kulturskapare.

Under hösten beviljades Kulturskolan cirka 600 tkr i bidragsmedel från Kulturrådet. Med hjälp av de beviljade medlen har Kulturskolan kunnat utveckla arbetet mot tre viktiga målgrupper, barn i skärgård och glesbygd, nyanlända och barn med särskilda behov. Vi har bland annat genomfört läger och dagkollo, prova-på-dagar, öppen kulturskola och kunnat starta nya typer av kurser. Vi har också köpt in instrument som är särskilt byggda för barn och unga med funktionsvariationer.

Arbetsplatsundersökningen för 2019 genomfördes under hösten och resultatet visar det högsta HME indexet förvaltningen haft under de senaste åren. I resultatet kan vi utläsa att samtliga områden har fått en ökning och bättre resultat sedan förra mätningen. Resultatet visar vidare att medarbetarnas upplevelse av ett bra ledarskap har ökat ansevärt sedan förra året.

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Inledning.....	4
Nämndens ansvarsområde	4
Viktiga händelser	5
Verksamhetsuppföljning: KF Mål och indikatorer	6
Så här har bedömningar gjorts	6
Rapportering per mål	6
Uppföljning av KF uppdrag	30
Summering uppdrag.....	30
Rapportering uppdrag.....	30
Politisk plattform	33
Ekonomisk uppföljning.....	34

Driftredovisning.....	34
Investeringsredovisning	44
Personaluppföljning.....	49
Utveckling av förvaltningens sjukfrånvaro.....	49
Kommentar.....	49
Uppföljning av internkontroll.....	50
Definition av intern kontroll	50
Sammanfattning.....	50
Resultat av uppföljning	50
Kommungemensamma kontroller	50
Uppföljning av nämndens kontrollmoment	53
Nämndens kvalitetsberättelse	54
Framtida utmaningar	55

Inledning

Nämndens ansvarsområde

Nämnden ska bedriva och främja kulturverksamhet, samverka med föreningsliv samt följa och främja demokratiutvecklingen i Haninge.

Nämnden ansvarar för bibliotek, kulturskola, kulturverksamhet, konsthall, konstutställningar och offentlig konst samt verksamhet inom kulturmiljöområdet. I nämndens ansvar ingår även lokalbokning samt stöd och föreningsbidrag till studieförbund och föreningar inom kulturområdet.

Viktiga händelser

Den 9 september antogs kulturmiljöprogrammet i kommunfullmäktige. Det innebär att vi nu har ett kommunövergripande styrdokument för hur kommunens kulturmiljöer ska hanteras. Målet i kulturmiljöprogrammet är att bevara, använda och utveckla kulturmiljöerna i Haninge så att de kan vara en tillgång för alla kommuninvånare. Till stöd för programdokumentet har inventeringar av kommunens olika kulturmiljöer gjorts. I Haninge finns en mångfald av kulturmiljöer med allt ifrån det världsunika gravfältet Jordbrogravfält, till vrakmiljön vid Dalarö. Genom kulturmiljöprogrammet har nu förvaltningen bättre förutsättningar för att stärka kulturmiljöarbetet i kommunen.

Flera pågående ljuskonstprojekt är en del i arbetet med att skapa trygga platser där medborgare idag upplever otrygghet. I Jordbro, vid Rudan och i Brandbergen kommer ny ljuskonst att sättas upp. Delaktighet har varit en viktig del i projektet och en tjejgrupp har till exempel genom ungdomsverksamheten ung137 i Jordbro varit med och identifierat vilken plats som är mest eftersökt för ett nytt lysande konstverk. Det första ljuskonstverket *Midsommardröm* invigs i Hurtigs park i Jordbro den 5 februari 2020.

Förvaltningen samverkar med föreningar och andra kommunala verksamheter för att skapa många olika kostnadsfria lovaktiviteter för barn och unga. Flera av aktiviteter har även varit anpassade för barn med särskilda behov. Under året genomfördes bland annat olika konstkolon i konstverkstaden under sportlovet, påsklovet, sommarlovet och höstlovet. Även biblioteken anordnade en mängd olika aktiviteter under loven som författarkollo, skivrarverkstad, sagostund, rollspel, trolleriverkstad och en Hellsingvecka med musikinstrumentverkstad, filmvisning, allsång och poesiverkstad.

Verksamhetsuppföljning: KF Mål och indikatorer

Så här har bedömningar gjorts

Kommunens 12 övergripande mål följs upp med ett antal KF-indikatorer. Varje KF-indikator har ett målvärde som ska uppnås under mandatperioden (2022). Alla mål och KF-indikatorer gäller alla nämnder oavsett hur mycket nämndens verksamheter kan påverka. Varje nämnd kan komplettera med egna indikatorer. Årets värde och eventuell trend för indikatorer redovisas i delårsrapport eller årsredovisning. De flesta indikatorer följs upp under senare delen av året. Informationsmått rapporteras i kommunens årsredovisning.

I nämndens delårsrapport och årsredovisning kommenteras varje mål översiktligt. Om årets värde finns för en eller flera indikatorer sker en bedömning om målet är helt uppfyllt, kommer att uppfyllas, delvis uppfyllt, på väg att uppfyllas eller inte kommer att uppfyllas. Nämndens strategi och budget kan också innehålla krav på när bedömningar ska göras.

I delårsrapporten och årsredovisningen finns alla indikatorer (både KF och nämndens egna) och nämndens strategier med för varje mål.

De **KF-uppdrag som nämnden ansvarar** kommenteras och bedöms. Det gäller både nya uppdrag i Mål och budget 2019 och pågående uppdrag från 2018, 2017 och 2016. Rapporten innehåller även andra nämnders uppdrag om dessa ska genomföras i samverkan med flera förvaltningar.

Resultat per uppdrag bedöms genom att ange status: ej påbörjad, pågår, väntar, färdig, stoppad eller försenad.

Summering mål 1-12	Bedömning
1 God folkhälsa	
2 Trygga invånare med inflytande och delaktighet	
3 Stöd och omsorg som ger mervärde för individen	
4 Möjligheter till utbildning i livets alla skeden	

5 Meningsfull fritid	
6 Ett växande näringsliv med fler i egen försörjning	
7 God livsmiljö för nuvarande och kommande generationer	
8 Nya bostäder i bra lägen	
9 Hög tillgänglighet	
10 Ordning och reda på ekonomin	
11 Hög kvalitet i kommunens tjänster	
12 En attraktiv arbetsgivare	

Rapportering per mål

1 God folkhälsa

En bättre folkhälsa bidrar till friskare och mer aktiva invånare. Ur ett kommunalt perspektiv är det främst invånare som tar del av kommunens tjänster som kan stimuleras till ett friskare liv. Samtidigt kan alla kommunala verksamheter bidra på något vis inom sitt område till att alla invånare i kommunen får möjlighet att förändra sina livsvanor i en positiv riktning.

Resultatindikatorer:

- * Andel fyraåringar med övervikt
- * Möjlighet att komma utomhus i särskilt boende för äldre
- * Andel elever som inte använder alkohol, narkotika, tobak, dopingmedel (ANTD) för årskurs 9 och gymnasiet.

Nämndens strategier

1.1 Välbefinnande och psykisk hälsa ska stärkas genom kunskap, upplevelser och relationer i tillgängliga miljöer och lokaler i samverkan med andra aktörer.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2022
-----------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------

KF Fyraåringar m övervikt (alla)	10.7%	11.8%			9.0%
KF Möjlighet komma utomhus särskilt boende för äldre	51%	55%	54%	52%	57%
KF Andel elever som inte använder ANDT gymnasiet åk 2	33%		36%		35%
KF Andel elever som inte använder ANDT, åk 9	59%		61%		66%

Kommentar:

Verksamheterna inom Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar kontinuerligt med att bidra till aktiviteter för en bättre folkhälsa genom att erbjuda ett brett och varierat kulturutbud. Några exempel är att biblioteket i Jordbro har anordnat bokklubb för daglig verksamhet, biblioteket i Handen har skapat en familjehylla på barn och unga avdelningen med litteratur kopplat till föräldraskap och ungas välmående.

Kulturskolan har besökt alla särskolor och informerat om Kulturskolans verksamhet. Under musikskolans dag fick barn med särskilda behov en egen instrumentdemo, på tre av fyra särskolor har vi haft musikundervisning och under juni genomfördes ett

musikdagskollo för särskolans elever. Under höstterminen genomfördes en ensemblekurs för barn med särskilda behov. Förvaltningen samverkade även med grundsärskolan för att nå eleverna med kulturskolans utbud inom ramen för Kultur på lika villkor.

Inför funkisfestivalen bjöds alla särskoleklasser in att vara publik på genrepet. Fler ur målgruppen har också varit verksamma i aktiviteter före, under och efter själva festivalkvällen. Kulturskolan anordnade exempelvis en konstkurs för att tillverka dekor till årets Funkisfestival. Detta arbete skedde i samarbete med Socialförvaltningen och Utbildningsförvaltningen.

Kulturhusen och biblioteken har arrangerat en rad aktiviteter och programpunkter som riktar sig till en stor bredd av olika målgrupper, bland annat läxhjälp, juridisk rådgivning, bokcirkel och språkcafé. Inom kulturverksamheten har vi alltid ett tillgänglighetsfokus vid arrangemang och programverksamhet för att minska fysiska hinder genom att t.ex. ha hörselslingor där det är möjligt.

Genom Fritidsmässan som genomfördes i Haninges kulturhus den 3 april 2019 fick många Haningebor möjlighet att hitta till en förening och aktiviteter som kan intressera och bidra till en god folkhälsa. Runt 40 utställare deltog från Haninges föreningsliv och många av dem erbjöd prova-på-aktiviteter som bowling, orientering, armbrytning och dans. Mässan var välbesökt med över 2 000 besökare.

I syfte att öka tillgängligheten till kommunens bibliotek och till Haninge kulturhus har vi med hjälp av statliga bidragsmedel genomfört en hbtq-certifiering för samtlig personal. Att vi har blivit certifierade innebär att det finns en garanti på att vår verksamhet arbetar för en god arbetsmiljö och ett välkomnande och respektfullt bemötande utifrån ett hbtq-perspektiv såväl som utifrån övriga diskrimineringsgrunder. Den 26 april 2019 tog biblioteket i Handen emot certifikatet vid en offentlig ceremoni. I samband med certifieringen anordnades även Regnbågsveckan i Haninge kommun.

2 Trygga invånare med inflytande och delaktighet

Ökat inflytande ger individen större makt över sitt liv och därmed en större upplevd trygghet. Inom samhällsplaneringen och genom aktiva insatser och uppsökande verksamhet kan den faktiska tryggheten i kommunen öka.

Resultatindikatorer:

* Trygghet i skolan, årskurs 8

* Anmälda brott om skadegörelse per 1000 invånare

Informationsmått är Trygghetsindex (SCB), Nöjd inflytandeindex (SCB), Trygghetsindex lokala BRÅ (skala 0-6, låga värden eftersträvas) samt Resultat från ett urval av frågor i barn- och ungdomsenkäten LUPP.

Nämndens strategier

2.1 Vid utveckling av verksamheter ska dialog i olika former föras med civilsamhället. Särskilt tillsammans med barn och unga utifrån deras förutsättningar och livsvillkor samt att ett genusperspektiv beaktas.

2.2 Stärka trygghetsarbetet i och kring nämndens verksamheter och anläggningar.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2022
KF Trygghet i skolan, årskurs 8	89.0%	86.0%	82.0%	82.3%	90.0%
KF Anmälda brott om skadegörelse per 1 000 inv.	22.2	25.6	25.5		23.5

Indikatorn Anmälda brott om skadegörelse per 1000 invånare är ny 2019 och ej jämförbar med tidigare indikator Kostnad för skadegörelse på kommunala byggnader

Kommentar:

Kultur- och fritidsförvaltningen har daglig kontakt med enskilda medborgare, föreningar och civilsamhälle. Vi arbetar aktivt med att utveckla dialogen med medborgarna för att låta dem vara med och påverka såväl den dagliga löpande verksamheten som större satsningar. Arbetet med att skapa delaktighet, inflytande och trygghet har hittills under året pågått i alla våra verksamheter.

För att öka kulturhusets funktion som attraktiv mötesplats mellan människor arbetar förvaltningen med projektet utbyggt kulturhus på uppdrag av kommunfullmäktige. Under 2019 har arbetet med en behovs- och kravanalys pågått och ska mynna ut i en verksamhetsidé under 2020. Behovs- och kravanalysen bygger bland annat på kunskapsunderlag om vad invånare i kommunen tycker om husets utbud och funktioner idag samt vad de önskar framöver. Under januari genomfördes telefonintervjuer med 500 slumpvis utvalda medborgare av undersökningsföretaget Origo Group. Besökare på kommunens hemsida har även kunnat besvara en webenkät om kulturhuset idag och i framtiden. Webenkäten resulterade i totalt 135 svar. Under hösten har två dialoger genomförts. Under Haningedagen fick alla besökare bidra med synpunkter om vad de vill med kulturhuset och dess utbud. Den andra dialogen genomfördes i form av en workshop i november med inbjudna kulturaktörer och föreningsaktiva. Även företrädare från regionen deltog. Dialogerna har gett en djupare kunskap om hur ett mer angeläget kulturutbud i Haninge kan skapas samt hur kulturhuset kan samverka och samarbetar mer med kulturlivet och kulturskapare.

Inom vår programverksamhet för vuxenkultur arbetar vi nära det lokala föreningslivet. I princip samtliga kulturarrangemang är samarrangemang med civilsamhället vilket ger dem stora möjligheter till inflytande och att påverka utbudet och utvecklingen av verksamheten. Ett annat fokus programverksamheten haft är att och erbjuda scener och olika plattformar i syfte att lyfta fram lokala artister och kulturaktörer i Haninge.

Vi har också ett nära samarbete med ABF och Riksteaterförbundet som bl.a. har möjliggjort lunchföreläsningar i folkbildande syfte. Denna samverkan bidrar till en stor delaktighet och inflytande för de lokala kulturföreningarna och studieförbunden. Under Kultur- och demokratidagarna möjliggjorde samarbetet bland annat en föreläsning med Thomas Hammarberg och en konsert med Barbara Hendriks.

Inom kulturmiljön har förvaltningen en nära samverkan med Stadsbyggnadsförvaltningen, Länsstyrelsen och Stockholms universitet kopplat till de arkeologiska utgrävningar som sker under året i Haninge.

Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar löpande för att stärka trygghetsarbetet i och kring våra verksamheter och anläggningar. Vi har en nära samverkan med övriga förvaltningar, områdespolis och fastighetsägare.

Kulturhuset och biblioteket i Handen deltar i arbetet med en ny gestaltning av Poseidons torg och Kulturhusparken för att bland annat förbättra belysningen och öka tryggheten. Flera pågående ljuskonstprojekt är en del i arbetet med att skapa trygga platser där medborgare idag upplever otrygghet. I Jordbro, vid Rudan och i Brandbergen kommer ny ljuskonst att sättas upp. Delaktighet har varit en viktig del i projektet och en tjejgrupp har till exempel genom ungdomsverksamheten ung137 i Jordbro varit med och identifierat vilken plats som är mest eftersökt för ett nytt lysande konstverk. Det första ljuskonstverket *Midsommardröm* invigs i Hurtigs park i Jordbro den 5 februari 2020.

Kultur och fritidsförvaltningen har aktivt deltagit i kommunens projekt kring barnrättsarbetet. Arbetet har pågått under två år i samverkan med UNICEF och Haninge kommun utsågs till barnrättskommun av UNICEF efter en hearing som genomfördes i juni. Under hösten fortsatte projektgruppen och förvaltningen med att ta fram en kommunövergripande strategi för arbetet med barnrättsfrågor. I november stod Haninge kommun, genom kultur- och fritidsförvaltningen, värd för höstmötet med Partnerskapet för barns rättigheter,

ett nationellt nätverk där kommunen är en del sedan ca 20 år. Under seminariet fokuserades framförallt på vilka förändringar som behöver genomföras i kommunerna när Barnkonventionen blir lag den 1 januari 2010. SKR, Barnombudsmannen och Ungdomsrådet i Haninge deltog liksom Måsöskolan som gav exempel på sitt arbetssätt.

3 Stöd och omsorg som ger mervärde för individen

Kommunens stöd- och omsorgsverksamhet är en kärnverksamhet som alltid ska präglas av värdighet. Fokus ska alltid ligga på att individens möjligheter till utveckling så att dennes frihet ökar.

Resultatindikatorer:

- * Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad insats
- * Nöjdhet bemötande i hemtjänst under 65 år
- * Hur mycket har du kunnat påverka den hjälp du har fått av socialtjänsten

Informationsmått är Nöjd medborgarindex (NMI), äldreomsorg SCB.

Nämndens strategier

3.1 Samverka med förvaltningar och andra aktörer för att öka individens möjlighet att ta del av ett kultur- och fritidsutbud.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2022
KF Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter insats	75%	83%	69%	75%	85%
KF Nöjdhet bemötande hemtjänst	96%	91%	96%		97%

personer upp till 65 år					
KF Hur mycket har du kunnat påverka den hjälp du fått från socialtjänsten?	68%	69%	68%		70%

Kommentar:

Inom kultur- och fritidsförvaltningen har vi väl etablerade strukturer för att skapa en god samverkan med våra övriga förvaltningar och andra aktörer. Det är också prioriterat i vår verksamhet att samverka för att utveckla fler relevanta aktiviteter och skapa förutsättningar för att fler ska kunna ta del av ett kvalitativt kultur- och fritidsutbud. Vissa kontakter är kortsiktiga i samband med särskilda arrangemang medan andra är mer långtgående partnerskap.

Förvaltningen samverkar med föreningar och andra kommunala verksamheter för att skapa många olika kostnadsfria lovaktiviteter för barn och unga. Flera av aktiviteter har även varit anpassade för barn med särskilda behov. Under året genomfördes bland annat olika konstskollon i konstverkstaden under sportlovet, påsklovet, sommarlovet och höstlovet. Även biblioteken anordnade en mängd olika aktiviteter under loven som författarkollo, skrivarverkstad, sagostund, rollspel, trolleriverkstad och en Hellsingvecka med musikinstrumentverkstad, filmvisning, allsång och poesiverkstad.

Inom kulturverksamheten och biblioteken har vi en bred samverkan med civilsamhället när det gäller att planera och genomföra kulturverksamhet för vuxna. Vi arbetar för att nå alla delar i kommunen och för att nå ut till en bredd av olika besökare med ett programutbud och aktiviteter som spänner över ett brett kulturområde. Några exempel är lunchkonserter, författarsamtal, vandringar och filmvisningar.

Biblioteken ägnar särskild uppmärksamhet åt barn och unga för att främja språkutveckling och stimulera till läsning. Att samverka med andra verksamheter i

kommunen möjliggör att vi når fler barn och unga i hela Haninge. I projektet Bokstart som beskrivs mer ingående under mål 4 samverkar biblioteken med familjecentral och BVC. Vi genomför även bokprat i skolorna genom en samverkan med Utbildningsförvaltningen. Vi har också genomfört en fortbildningsdag för förskolepedagoger i samarbete med Utbildningsförvaltningen. Syftet var att deras pedagoger ska få en större kunskap om kvalitativ litteratur och hur den kan användas pedagogiskt för vår gemensamma målgrupp. Biblioteket i Handen sammanställde även en utställning till pedagoger med de av Kulturrådet utvalda böckerna (ca 100 titlar) som förskolor i landet fick beställa som en särskild riktad stödinsats. Utställningen var tillgänglig under den period då förskolorna hade möjlighet att beställa böckerna.

Med Funkisfestivalen som dragplåster har vi samverkat med Socialförvaltningen för att ta fram nya aktiviteter för personer med funktionsvariationer. Målet har varit att fler ur målgruppen ska kunna delta i aktiviteter före, under och efter själva festivalkvällen. Under hösten genomfördes bland annat en konstkurs på Lilleken och i särskolorna som arrangerades av Kulturskolan och Funkisfestivalen. Kursen resulterade i ett konstverk som hängdes upp i foajén på kulturhuset och presenterades för festivalpubliken.

Vi samverkar med grundsärskolorna för att nå eleverna med kulturskolans utbud. Kulturskolan har även dialoger med skolorna i skärgården om särskilda projekt riktade till dem. Kultur- och fritidsförvaltningen har samverkat med utbildningsförvaltningen kring satsningarna Kultur på lika villkor och Skapande skola. Under 2019 deltog kultur- och fritidsförvaltningen även i utbildningsförvaltningens utredning om läsfrämjande.

Tillsammans med andra förvaltningar samarrangerar vi många gemensamma event som Fritidsmässan, Tulpanfestivalen och Haningedagen/Haninge gatufest.

Haninge kommun är inne i en expansiv fas och många nya byggprojekt pågår på flera håll i kommunen, Vega, Jordbro, Västerhaninge och Haninge stad är några exempel. I dessa projekt är det viktigt att Kultur- och fritidsförvaltningen ingår för att samverka kring kulturmiljöfrågor, den offentliga konsten och vårt behov av ytor

och lokaler för att bedriva kulturverksamhet. Vi ingår i flera kommungemensamma arbetsgrupper och har etablerat en mycket god samverkan med övriga förvaltningar och i synnerhet Stadsbyggnadsförvaltningen kring dessa byggprojekt.

Ett annat samarbete som inletts är med centrumägaren och andra aktörer i Haninge centrum där vi driver ett gemensamt projekt för att öka läsandet bland Haningeborna.

I samverkan med Länsstyrelsen har vi utförd fornvård på Jordbro gravfält som är nordens största gravfält från äldre järnålder. Med hjälp av ekonomiska medel från Länsstyrelsen upphandlades en arborist som har fällt alla de träd som skadar fornlämningarna på gravfältet.

4 Möjligheter till utbildning i livets alla skeden

Utbildning ger möjligheter för människor att uppnå sina livsmål. Alla barn växer upp med olika bakgrund och förutsättningar. Skolan i Haninge ska bidra till utjämning av elevers olika förutsättningar. Inget barn eller elev ska hindras att nå sin fulla potential i Haninges skolor. Kommunen ska arbeta målmedvetet och förebyggande för att minska andelen elever som hoppar av sin utbildning.

Vuxenutbildningen och SFI ska utformas med utgångspunkt i att individen på kortast möjliga tid ska få reella möjligheter att komma in på arbetsmarknaden.

Resultatindikatorer:

- * Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor
- * Genomsnittligt meritvärde Åk 9
- * Andel gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor

Informationsmått: Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat all delprov för ämnesprovet i svenska inkl svenska som andraspråk, kommunala skolor, Andel som når kunskapskrav godkänt alla ämnen årskurs 9, Andel med minst 325 i meritvärde baserat på 17 ämnen, Andel som upplever arbetsro/studiero i skolan i årskurs 8 och gymnasiet årskurs 2, Kostnad per betygspoäng, åk 9, Andel med examensbevis från examensbevis, Grundläggande vuxenutbildning; andel som

slutfört kurs, Svenska för invandrare (SFI); andel godkända och Övergångsfrekvens till eftergymnasiala studier.

Nämndens strategier

4.1 Skapa förutsättningar för att invånare i alla åldrar kan ta del av kultur- och fritidsutbud som en del av det livslånga lärandet.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2022
KF Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram	87.4%	84.8%	83.0%	86.0%	
KF Genomsnittligt meritvärde åk 9	224	216	214	220	221
KF Gymnasieelever med examen inom 4 år	56	55	59		

Indikatorn KF Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram är ny 2019 och ej jämförbar med tidigare indikator Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet.

Indikatorn KF Gymnasieelever med examen inom 4 år är ny 2019 och ej jämförbar med tidigare indikator Gymnasieelever med examen inom 3 år.

Kommentar:

Flera av kulturverksamheterna fyller en viktig funktion när det gäller det livslånga lärandet. Det gäller inte minst biblioteken och kulturhusen som erbjuder tillgång till olika typer av medier och mötesplatser. Det är ett arbete som bedrivs löpande med

aktiviteter som litterära evenemang, språkcafé, sagostunder, läsecirklar, lov- och helgaktiviteter för barn och unga samt särskild verksamhet riktad till äldre och till personer med funktionsvariationer. Kulturskolan erbjuder musikundervisning i många västeuropeiska instrument och dessutom tillkommer dans, scenkonst och bildkonst i samarbete med våra lokala externa aktörer.

Bibliotekens läsfrämjande uppdrag är centralt för verksamheten. Ett väl utvecklat språk och breda referensramar är förutsättningar för att människor ska kunna delta i demokratiska processer och det offentliga samtalet. Projektet Bokstart fortsatte även under 2019. Det är en satsning på små barns språk- och läsutveckling. I projektet samverkar biblioteken med familjecentralen och BVC. Vi genomför även bokprat i skolor i samverkan med Utbildningsförvaltningen. Under 2019 har vi gjort återbesök hos de familjer som fick sitt första besök hösten 2018. Tredje och sista besöket sker av familjerna på biblioteken. Som ett led i satsningen på Bokstart har Kulturrådet även beviljat ett bidrag för att producera en interaktiv utställning som ska tas fram av en upphandlad illustratör.

Biblioteken i Västerhaninge och Jordbro har under året genomfört en särskild satsning på att ny nya målgrupper av besökare, bland annat barn och ungdomar. Västerhaninge bibliotek inledde under våren ett utvecklingsarbete för att utveckla ungdomsverksamheten. Som ett led i satsningen har personalen på biblioteket och Åbygården startat ett långsiktigt samarbete där första steget har varit att bygga relationer mellan personalen, förstå varandras uppdrag och utveckla en samverkan kring den gemensamma målgruppen. Hösten 2019 rekryterade biblioteket en medarbetare vars tjänst främst är riktad mot målgruppen barn och ungdomar. I Jordbro har biblioteket i samverkan med Ung137 satsat på läsfrämjande aktiviteter genom en bokcirkel, en satsning som möjliggörs via medel från Kulturrådet. Genom denna samverkan med fritidsgårdarna utvecklar vi vår biblioteksverksamhet och når nya målgrupper som traditionellt sätt inte besöker biblioteken.

Under våren startades ett utvecklingsarbete mellan kulturmiljö, friluftens och Miljöverkstan. Syftet har varit att undersöka hur dessa tre verksamheter via samverkan kan bidra till varandras utveckling. Under hösten har en plan för arbetet

tagits fram och kommer att fungera som ett komplement till övriga mål, åtaganden och uppdrag som verksamheterna arbetar utifrån.

Vid flytten från Jordbro föreningshus kommer biblioteket och kulturverksamheten att dela lokaler och arbeta i nära samverkan med varandra. Under hösten har verksamheterna förberett sig för en närmare samverkan där fokus kommer att ligga på deltagande och det egna producerandet av kulturverksamhet.

Språkcaféet på biblioteket i Brandbergen har haft relativt få deltagare och därför kommer vi nu istället att prioritera att rikta resurserna mot uppsökande verksamhet. För att öka tillgängligheten till biblioteket i Brandbergen har vi haft lördagsöppet totalt 20 helger under våren och hösten.

5 Meningsfull fritid

Innebörden av en meningsfull fritid är olika för alla. Kommunen ska i utformningen av kultur- och fritidsutbud anpassa sig till efterfrågan så att det kommer så många invånare som möjligt till del.

Resultatindikatorer:

- * Andel unga nöjda med sin fritid
- * Andel elever som deltar i musik- eller kulturskola 7-15 år
- * Bibliotekens utlåning inklusive e-böcker (antal per invånare)
- * Deltagartillfällen i idrottsföreningar (antal/invånare i åldern 7-20 år)

Informationsmått: Nöjd regionindex (NRI) avseende fritidsmöjligheter.

Nämndens strategier

5.1	Möjliggöra så att fler invånare känner delaktighet i och vill ta del av ett kultur- och fritidsutbud.
5.2	Arbeta för ökad jämställdhet i kultur- och fritidslivet.
5.3	Haninge kulturmiljö ska bevaras, utvecklas och tillgängliggöras.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2022
KF Andel unga nöjda med sin fritid	91.7%	90.1%	88.0%	89.7%	94.0%
KF Andel elever som deltar i musik- eller kulturskola 7- 15 år (%)	14.0%				10.0%
KF Deltagartillfällen idrottsförening 7-20 år (per inv)	26	29			29
KF Bibliotekens utlåning inkl e- böcker	3.25%	3.16%	2.97%		3.90%
Nämndens nyckeltal					
Deltagartillfällen i kulturföreningar	-	-	-	-	-
Upplevt bemötande i kulturverksamheter*	-	-	78%/82%/85%	-	-
Antalet besökare offentliga kulturarrangemang**	-	-	-	44 560	-

*Mäts vartannat år, nästa mätning 2020.

** Siffran är ej jämförbar med 2018 då nämnddelningen påverkar beräkningen.

Kommentar:

Utifrån Biblioteksplanen fortsätter biblioteken att utveckla verksamheten och bedriva riktade aktiviteter till våra prioriterade målgrupper. Vi bedriver exempelvis språkcafé och arrangerar bokprat för grundskolan utifrån skolornas engagemang och önskemål. Vi bedriver även ett projekt som vänder sig till personer med

funktionsnedsättning och syftar till att öka deras digitala delaktighet. Projektet inkluderar även lättläst litteratur genom högläsning.

På uppdrag av Regionbiblioteket delar Haninge kommun ansvaret för Bokbåten tillsammans med skärgårdskommunerna, Norrtälje, Österåker och Värmdö kommun. Bokbåten är ett flytande bibliotek med cirka 3 000 böcker ombord, båten har även ett kulturrum. I maj var det dags för vårrutten och under september genomfördes höstrutten.

Biblioteken i både Jordbro och Västerhaninge satsar extra på att nå målgruppen barn och ungdomar. Genom samverkan med områdets fritidsgårdar når de nya målgrupper som traditionellt sett inte besöker biblioteken. I denna samverkan ingår även en satsning på läsfremjande aktiviteter genom till exempel en bokcirkel. För att få fler och bättre verktyg för att arbeta med målgruppen barn och ungdomar har personalen från båda biblioteken genomgått en filmutbildning och en ungdomsutbildning på Regionbiblioteket.

Nämndens indikator *Deltagartillfällen i kulturföreningar* går inte att redovisa eftersom det inte finns några kulturföreningar som sökt LOK-stöd under 2019.

Nämndens indikator *Antalet besökare offentliga kulturarrangemang* visar att vi under 2019 hade 44 560 besökare på de offentliga kulturarrangemang som kultur- och fritidsförvaltningen arrangerade eller samarrangerade. Denna siffra utgörs till viss del av uppskattningar och avläsning av besöksräknare och kan därför inte betraktas som helt tillförlitlig. Dock ger den en fingervisning av hur många som har närvarat vid våra offentliga kulturarrangemang. I uppgifterna ingår bl.a. besöken i konsthallen och konstverkstaden, konserter, teaterföreställningar, författarbesök, sagostunder, filmvisning, familjelördagar, kultur mitt i veckan och visningar av Årsta slott. Under året har förvaltningen arrangerat fler offentliga kulturarrangemang än vad som ingår i siffran men vi har valt att avgränsa indikatorn till att inte omfatta sådana arrangemang där det är svårt att beräkna besöksantalet vid våra specifika programpunkter, exempelvis Haningedagen.

Kommunfullmäktige följer upp ett antal indikatorer varje år kopplade till målet om en meningsfull fritid. En av dessa indikatorer är *Andel unga nöjda med sin fritid*. Indikatorn mäts i den enkät utbildningsförvaltningen genomför som riktar sig till elever i den kommunala grundskolan. På påståendet *Jag är nöjd med min fritid* angav 89,7 procent av de svarande att det stämmer helt och hållet eller att det stämmer ganska bra. Föregående år var siffran 88 procent, vilket är en liten ökning med 1,7 procentenheter från föregående år. Det innebär att målvärdet på 94 procent inte har uppnåtts.

För kommunfullmäktiges indikator *Andel elever som deltar i musik- eller kulturskola 7-15 år* är utfallet för 2018 troligtvis felaktigt rapporterat och vi kan därför inte göra någon analys av resultatet.

Även kommunfullmäktiges indikator *Bibliotekens utlåning inkl. e-böcker* har följts upp under året. Det är 2018 års utfall analyseras i årsredovisningen då 2019 års resultat inte har inkommit ännu. Utfallet visar att det har skett en nedgång i den fysiska utlåningen de senaste åren samtidigt som siffrorna visar en liten ökning av bibliotekens utlåning av e-böcker. Nedgången av den fysiska utlåningen under åren kompenseras dock inte av det ökande antalet e-boksnedladdningar. Trenden att färre besökare lånar fysiska medier gäller inte bara för Haninge utan det ser likadant ut i nationell jämförelse. Minskningen i utlåning har gått ifrån 3,16 procent under 2017 till 2,97 procent under 2018. Det innebär att arbetet för att nå målvärdet på 3,9 procent måste fortsätta.

I 20 år har Haninge kommun satsat på konst i våra gemensamma rum genom att avsätta en procent av investeringsmedel vid ny- och tillbyggnader till offentlig konst. Sedan 1999 har vår gemensamma konstskatt växt till fler än 60 offentliga konstverk och utöver det finns en konstsamling med mindre verk i kommunens lokaler på närmare 1000 konstverk. Vårt 20-års jubileum uppmärksammade vi bland annat med utställningen Skiftet och med seminariet Med framtiden i backspegeln.

I syfte att öka tillgängligheten till kommunens bibliotek och till Haninge kulturhus har vi med hjälp av statliga bidragsmedel genomfört en hbtq-certifiering för samtlig personal. Som en del av detta arbete har handlingsplaner upprättats för både

biblioteket och kulturverksamheten i Haninge kulturhus där bland annat en bemötandeguide har färdigställts under hösten.

I samband med 20-årsjubileet av den offentliga konsten påbörjades en normkritisk analys av kommunens konstsamling. Analysen har genomförts av en extern curator och ger en historisk överblick över Haninges konstbestånd och förslag till olika förhållanden att beakta vid framtida beställning och inköp av konst. En vård- och underhållsplan är också färdigställd med hänsyn till hur Haninge kommuns konstbestånd ska vårdas de närmaste åren. Nu pågår arbetet med att ta fram riktlinjer för beställning av fast konst och inköp av lös konst och arbetet med riktlinjerna slutförs under 2020.

Vi har under året arrangerat flertalet aktiviteter för vår målgrupp barn och unga. Ett exempel är Familjelördagar i Kulturhuset i Handen, där det bjudits på scenkonstupplevelser och möjlighet till eget skapande för barn och unga. Aktiviteterna har knutits ihop tematiskt i huset mellan den aktuella föreställningen, konstverkstan och biblioteket. Under Boulevardteaterns "Sagan om den lilla farbrorn" sålde biljetterna slut då över 110 personer ville vara med och uppleva Barbro Lindgrens historia på scen. Att våga blanda de mer välkända historierna med nytt, som exempelvis premiären av "Sorti" av och med det nystartade samtida cirkuskompaniet Floda Kulturproduktion, skapar en bredd av konstnärliga uttryck och en kvalitativ spets inom det barnkulturella fältet.

Projektet Barns rätt till kultur avslutades under hösten med ett slutseminarium för förvaltningens personal som arbetar med kultur för barn och unga. Åsa Ekman, expert på barnrättsfrågor och barnkonventionen ledder seminariet. Syftet med projektet var att stödja utvecklingen av nya metoder och strukturer i verksamheternas dagliga arbete för att kommunens kulturutbud på fritiden för barn och unga ska nå fler och nya målgrupper. Kulturutbudet ska vara angeläget, meningsfullt och utformas i dialog med barn och unga. Målet med projektet har varit att medvetandegöra vilka barn och unga som idag tar del, respektive inte tar del av utbudet samt orsakerna bakom. Målet var också att öka kunskapen om hur verksamheterna kan utforma utbudet så att fler kan ta del av det och att nya

målgrupper nås. Vissa delar av projektet kunde dock inte genomföras med önskat resultat då det har funnits svårigheter att nå ut till alla verksamheter, vilket är en lärdom vi tar med oss i kommande förvaltningsövergripande arbete.

I april 2018 startade FreeZone – en ungdokumentationsverksamhet i Jordbro Kultur- och Föreningshus. Verksamheten drivs genom ett partnerskap mellan ABF Södertörn, Studieförbundet Vuxenskolan i Stockholms län och Kultur- och fritidsförvaltningen. FreeZone består av olika former av kulturverksamheter för unga i åldern 15-25 år såsom musikproduktion, låtskrivari, sång, podcast, poesi/spoken word, foto och film/redigering, teater, dans, brädspel samt E-sport. Verksamheten, som utgår från de ungas önskemål, drivs genom studiecirklar, arrangemang samt uppsökande arbete. ABF och SV har tillsammans fem anställda ledare för verksamheten samt timanställda och lednings- och kommunikationsstöd från studieförbunden. Under 2019 registrerade FreeZone 305 unika deltagare.

I projektet kring utbyggnaden av Kulturhuset genomfördes en webbenkät och telefonintervjuer med medborgarna under våren. Under hösten fortsatte kunskapsinhämtningen med medborgardialoger under Haningedagen. I november samlades även ett 50-tal personer i Haninge kulturhus för att samtala om hur kulturhusets och bibliotekets verksamheter kan utvecklas. Läs mer om projektet under mål 2.

Under hösten beviljades Kulturskolan cirka 600 tkr i bidragsmedel från Kulturrådet. Med hjälp av de beviljade medlen har Kulturskolan kunnat utveckla arbetet mot tre viktiga målgrupper, barn i skärgård och glesbygd, nyanlända och barn med särskilda behov. Vi har bland annat genomfört läger och dagkollo, prova-på-dagar, öppen kulturskola och kunnat starta nya typer av kurser. Vi har också köpt in instrument som är särskilt byggda för barn och unga med funktionsvariationer.

I syfte att utveckla biblioteksverksamheterna utifrån bibliotekens lokala behov och förutsättningar sökte vi statliga bidragsmedel från Kulturrådets treåriga satsning Stärkta bibliotek. Beslut meddelades i juni och två av fyra ansökningar från biblioteken i Haninge beviljades totalt 1 mnkr. Vi beviljades bland annat medel för att utöka vårt utbud och vår tillgänglighet genom att vidareutveckla vår uppsökande

och läsfrämjande verksamhet. Biblioteket i Brandbergen beviljades medel för att genomföra en förstudie i syfte att öka vår kunskap om bibliotekets roll i vårt lokalsamhälle och få en helhetsbild över utmaningar idag och i framtiden där flerspråkighet, bemötande och digitalisering har varit särskilda fokusområden.

Kultur på lika villkor inrättades hösten 2018 och skulle garantera att samtliga elever från förskoleklass till årskurs nio samt grundsärskolan skulle få ta del av ett kostnadsfritt kulturarrangemang varje läsår, antingen genom en upplevelse som till exempel att se en teaterföreställning eller ett tillfälle då eleven fick skapa eller uttrycka sig konstnärligt till exempel i konstverkstaden. Konceptet Kultur på lika villkor skulle garantera alla barn och unga ett rikt och varierat kulturutbud av hög konstnärlig och pedagogisk kvalitet. I december kom beskedet att Kultur på lika villkor ska upphöra på grund av en besparing om 500 tkr. Efter beslutet att Kultur på lika villkor skulle läggas ner gick meddelande ut till skolorna om att satsningen skulle avvecklas. En del av det planerade utbudet under våren 2020 kommer emellertid att genomföras då avtalen redan är tecknade och inte möjliga att häva.

Under året har flera insatser gjorts för att implementera Kultur på lika villkor och att stärka samarbetet mellan kultur- och fritidsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Totalt har 5 307 elever deltagit i Kultur på lika villkor under 2019. Eftersom Kultur på lika villkor skulle vara fullt implementerat först under läsåret 2019/2020 ger inte deltagarantalet en helt rättvisande bild då fler aktiviteter var planerade till vårterminen 2020 än under vårterminen 2019. Eleverna har bland annat fått ta del av scenkonst, litteratur, konst, film och kulturmiljö. Mycket av innehållet skapades av våra egna verksamheter som kulturskolan, biblioteken, konstverkstan och konsthallen samt av det fria kulturlivet, båda lokalt och regionalt. Två av Sveriges främsta danskompanier med målgruppen barn och unga, Claire Parsons Co. samt Johanssons Pelargoner och Dans, har under hösten haft residens i Haninge kulturhus. Genom dessa samarbeten och kommunens stöttande i danskompaniernas verksamhet, har över 500 elever i årskurs 6 tagit del av dansföreställningarna *Soon Swoon* och *Koreografen*.

Koreografen - interaktivitet, språk och integration var ett kulturprojekt som ville skapa scenkonstupplevelser där publik med olika språk kan mötas. Detta skedde

genom att föreställningen *Koreografen* översattes till 10 språk. I *Koreografen* fick publiken följa instruktioner via hörlurar där en röst säger hur de ska röra sig och vad de ska tänka på. Projektet finansierades genom Allmänna Arvsfonden och samarbetspartners var Haninge Kommun, Unga Klara och ABF Stockholm. I projektet har Johanssons pelargoner och dans rekryterat ungdomar från Haninge som har ingått i en referensgrupp. De deltog i projektet tillsammans med andra flerspråkiga ungdomar och genom workshops arbetade de gemensamt fram olika teman som rör föreställningen. Projektet pågick i två år och referensgruppen träffades cirka två timmar i månaden. Som deltagare fick de lön som betalades med arvfondsmedlen. Under vårterminen 2019 genomfördes provföreställningar för årskurs 4-9 med elever som främst talade: arabiska, engelska, turkiska, kurdiska, pashto, dari, somaliska, persiska och tigreanska som kunde vara med och testa och utvärdera föreställningen på respektive språk. Under hösten 2019 erbjöds 20 föreställningar inom ramen för Kultur på lika villkor.

Dansföreställningen *Soon Swoon* skapades under ett 6 veckors långt residens på Haninge Kulturhus, med stöd från Statens Kulturråd, Konstnärsnämnden, Stockholms Kulturförvaltning och Region Stockholm. Resultatet blev en suggestiv scenkonstupplevelse med dans, jonglering och mim utifrån stora och små känslor. Elever i årskurs 6 från Kvarnbäcksskolan fick följa processen och blev inbjudna som provpublik vid tre tillfällen. Provpubliken gav föreställningen 10 poäng av 10 möjliga. Under hösten erbjöds 8 föreställningar till elever i årskurs 6 inom Kultur på lika villkor. Därefter fortsatte turnén i landet och internationellt.

I syfte att skapa goda förutsättningar för att vårda och bevara kulturmiljöerna i Haninge kommun beslutade Kommunfullmäktige om ett Kulturmiljöprogram i september. Målet i kulturmiljöprogrammet är att bevara, använda och utveckla kulturmiljöerna i Haninge så att de kan vara en tillgång för alla kommuninvånare.

Under året har arbetet fortsatt med att utveckla vår utåtriktade kulturmiljöverksamhet. I samarbete med Stockholms länsmuseum har Haninge kommun, som en av tre kommuner, deltagit i ett arbete med att ta fram appen "Upptäck historien" där länets kulturmiljöer ska lyftas. Haninges kulturmiljöarbete

har också uppmärksammats i Studio Ett i Sveriges Radio. Fokus låg på Jordbrogravfält och hur kulturmiljön tillgängliggörs av kommunen. I intervjun lyftes Haninges kulturmiljöarbete som ett gott nationellt exempel. Vi har fortsatt att utveckla visningsverksamheten vid Årsta slott. Under juli och augusti genomfördes två guidade visningar per dag från torsdag till söndag för allmänheten. För att tillgängliggöra slottet ytterligare har lekstugan iordningsställts och införlivats med museet och vi har också utvecklat Årsta slottsmuseum genom omflyttningar i museivåningen och iordningsställande av vinden.

6 Ett växande näringsliv med fler i egen försörjning

Haninge ska vara en attraktiv företagskommun och ta tillvara på de naturliga förutsättningar som kommunen har inom olika branscher. Servicen till befintliga företag och nyetableringar ska vara enkel, snabb och hålla en hög kvalitet.

Kommunen ska verka för att fler invånare ska ha ett arbete att gå till. Det ska finnas en stark koppling mellan ekonomiskt bistånd och krav på aktivitet samtidigt som nya samarbeten med företag och andra organisationer skapas för att utveckla utbudet av arbetstillfällen. Det ska finnas goda möjligheter att börja om i livet. Arbete eller meningsfull sysselsättning är en av de viktigaste faktorerna för att kunna vara delaktig i samhället. Kommunen kan samarbeta med näringslivet och genomföra riktade insatser för att öka delaktigheten på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning.

Resultatindikatorer:

- * SBA:s nöjd kund index för företagare
- * Antal arbetstillfällen i kommunen
- * Antal företag i kommunen per 1000 invånare
- * Andel hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd av alla hushåll med ekonomiskt bistånd

Informationsmätt är Sammanfattande omdöme om företagsklimatet i kommunen (Svenskt Näringsliv), Handelsindex, Nya företag antal/1000 invånare, Arbetslöshet 16-64 år samt Antal gästnätter.

Titel	
6.1	Medverka till att fler är förberedda inför arbetslivet.
6.2	Profilerar Haninge som en kulturkommun för att bidra till ökad besöksnäring och ett växande näringsliv.
6.3	Skapa förutsättningar för att bedriva kulturella och kreativa näringar (mål 2 i kulturpolitiska programmet).
6.4	Främja sociala företag och ungt entreprenörskap i verksamheter.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2022
KF Nöjd kundindex företagare (SBA)	69	66	75		73
KF Antal arbetstillfällen i kommunen	28 479	29 103	29 485		29 000
KF Antal företag/1 000 invånare	74.6	74.6	73.7		75.0
KF Hushåll med långvarigt ek bistånd (%)	33.1%				29.0%
Nämndens nyckeltal					

Antal praktikplatser och feriepraktik för ungdomar inom förvaltningen, uppdelat efter kön	48	43/49	31/33	59	50
---	----	-------	-------	----	----

Kommentar:

Kultur- och fritidsförvaltningen bidrar till att förbereda fler inför arbetslivet genom att bland annat ta emot feriearbetar och praktikanter i våra verksamheter.

Exempelvis har Kulturhuset i Handen och biblioteken erbjudit sommarjobb och praktikplatser. Kulturhuset i Handen vill också i fortsättningen skapa platser för foajévårdar och extratjänster om denna möjlighet kommer att erbjudas av Arbetsförmedlingen och Socialförvaltningen. Nämndens indikator *Antal praktikplatser och feriepraktik för ungdomar inom förvaltningen* visar att vi totalt under året tog emot 59 ungdomar för praktik eller sommarjobbat hos Kultur- och fritidsförvaltningen. Könsfördelningen var 42 killar och 17 tjejer. Resultatet innebär att vi ligger på ungefär samma nivå som förra året och att vi har nått vår måluppfyllelse som var att erbjuda 50 platser.

Kulturskolans scenkonstproduktion på Muskö, som drevs med utvecklingsbidrag från Kulturrådet under våren 2019 är genomförd i samarbete med lokala krafter.

I samverkan med kommunstyrelseförvaltningen har vi genomfört en kartläggning av företag inom kulturella och kreativa näringar, kartläggningen har skett inom ramen för näringslivsstrategin. Syftet med kartläggningen var att skapa en bild av sektorn i Haninge för att på längre sikt kunna stödja företagen med rätt typ av insatser. I november genomfördes ett seminarium där kartläggningen presenterades och en introduktion till kulturella och kreativa näringar gavs. Parallellt med detta arbete har förvaltningen inlett ett samtal med

kommunstyrelseförvaltningen och andra aktörer i Haninge för att få fler konstnärer att etablera sig i Haninge.

7 God livsmiljö för nuvarande och kommande generationer

Klimat- och miljöutmaningarna är inte begränsade till kommunens geografiska område, men de åtgärder som bidrar till att miljön i kommunen förbättras ska ha hög prioritet. I det större perspektivet ska kommunen genom samarbete med främst närkommunerna uppnå samarbeten som kan bidra till minskade utsläpp och förbättrad miljö. Kommunens egen verksamhet ska inspirera invånarna till att ta ett större ansvar för sin närmiljö.

Resultatindikatorer:

- * Andel inköpt fossilfritt bränsle
- * Energianvändning i kommunala lokaler resp bostäder (kWh/m²)
- * Antal antagna detaljplaner som medför negativ påverkan på områden som finns upptagna i Naturkatalogen
- * Fördröjd regnvolym från hårdgjorda ytor på mark som detaljplanelagts
- * Andel ekologiska livsmedelsinköp
- * Andel inköpt ren köttråvara från djur uppfödda enl svensk lagstiftning

Informationsmått: Andel miljöbilar i kommunorganisationen och Nöjd medborgarindex (NMI) miljöarbete

Nämndens strategier

- 7.1 Stärka kunskapen och medvetenheten kring miljöfrågor.
- 7.2 Miljövänlig teknik, alternativa energikällor och effektiv energianvändning prioriteras.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2022

KF Andel ekologiska inköp (kommun)	35%	37%	39%	39%	60%
KF Andel inköpt fossilfritt bränsle					50.0%
KF Energianvändning i kommunala lokaler resp bostäder (anv ej)					
KF Antal antagna detaljplaner med negativ påverkan på områden som finns i Naturkatalogen	0	0	0	0	0
KF Fördröjd regnvolym från hårdgjorda ytor på mark som detaljplanelagts		13.4	15.3	14.0	
KF Andel inköpt ren köttråvara från djur uppfödda enl svensk lagstiftning	24%	34%	41%	76%	

Kommentar:

Att ta hänsyn till miljön är en självklarhet i Kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter. Vid en gemensam utvecklingsdag för alla förvaltningens verksamhetschefer redovisade kommunens klimat- och miljöstrategi det klimat- och miljöpolitiska programmet. Verksamhetscheferna arbetade sedan med programmet

och har gjort ett första arbete kring att ta fram en handlingsplan för förvaltningen utifrån programmet. Två representanter från förvaltningen ingår även i det kommunövergripande klimat- och miljönätverket.

I mars genomfördes Hållbarhetsdagen i Kulturhuset i samverkan mellan studieförbunden, biblioteket med flera. En miljöutställning har genomförts i Kulturhuset och biblioteket i Handen i samarbete med Miljöverkstan som visade barns idéer på smarta miljöförbättrande åtgärder. I bibliotekens verksamhet tas miljöhänsyn bland annat genom att vi återanvänder material för pyssel. Under loven har biblioteken i samarbete med fritidsgården i Jordbro och Miljöverkstan erbjudit kreativa lovaktiviteter med fokus på hållbarhet.

8 Nya bostäder i bra lägen

Haninge ska hävda sig i konkurrensen mellan kommunerna i Stockholmsregionen som en attraktiv inflyttningskommun. Utvecklingen av Haninges stadskärna och bebyggelse runt pendeltågsstationerna ska prioriteras samtidigt som Haninges olika unika miljöer för attraktivt boende ska utvecklas. För att möta den ökade efterfrågan på bostäder måste hantering av detaljplaner och bygglov vara snabb och effektiv.

Resultatindikatorer:

- * Antal färdigställda bostäder per år
- * Ledtider för bygglov (procent färdigställda inom 10 veckor)

Informationsmått: Nöjd regionindex (NRI) rekommenderar kommunen och Nöjd kundindex (NKI) byggherrar.

Nämndens strategier

8.1	Vara en aktiv part i samhällsbyggnadsprocessen för att skapa attraktiva boendemiljöer.
8.2	Värna och utveckla Kulturparken och kulturmiljöer i kommunen.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2022
KF Ledtid bygglov (% färdiga inom tio veckor)	17%	74%	94%	97%	100%
KF Antal färdigställda bostäder per år NY	763	777	368		750

Indikatorn KF Antal färdigställda bostäder per år har ny definition 2019.

Målvärdet är ett genomsnitt av antal färdigställda bostäder per år under perioden och inte ett ackumulerat värde som tidigare definition.

Kommentar:

Haninge kommun är inne i en expansiv fas och många nya byggprojekt pågår på flera håll i kommunen, Vega, Jordbro, Västerhaninge och Haninge stad är några exempel. I dessa projekt är det viktigt att Kultur- och fritidsförvaltningen ingår för att samverka kring kulturmiljöfrågor, den offentliga konsten och vårt behov av ytor och lokaler för att bedriva kulturverksamhet.

Vi ingår i flera kommungemensamma arbetsgrupper och har etablerat en mycket god samverkan med övriga förvaltningar och i synnerhet Stadsbyggnadsförvaltningen kring dessa byggprojekt. Förvaltningen deltar och leder själva en rad olika processer för att skapa Haninge stad där utbyggnaden av kulturhuset, ombyggnad av Poseidons torg och Kulturhusparken bland annat ingår.

Förvaltningens arbete med den offentliga konsten är integrerade i flera av samhällsbyggnadsprocesserna. Förvaltningen har exempelvis deltagit i arbetet med Poseidons torg genom arbetet med offentlig gestaltning för torget.

Landskapsarkitekter har tillsammans med en konstnär skapat ett torg med urban känsla. Konst och landskap är integrerade med varandra och verken har alla en

tydlig funktion. Konstnärens medverkan i projektet har på flera sätt påverkat det slutliga resultatet. Bland annat har barnperspektivet lyfts fram tillsammans med en rad andra perspektiv som ökad tillgänglighet för alla invånare. Förvaltningen deltar även i projektet för den så kallade kulturhusparken bakom kulturhuset som också står inför en omgestaltning.

En behovsrapport har tagits fram tillsammans med Stadsbyggnadsförvaltningen gällande utvecklingen av Västerhaninge och framtida behov av ytor och lokaler för kultur- och fritidsverksamhet. Rapporten kommer att fungera som underlag i det fortsatta detaljplanarbetet.

I arbetet med utveckling av Haninge kulturhus verksamheter inför en eventuell utbyggnad har ett flertal dialoger genomförts av förvaltningen som alla har handlat om hur kulturhuset kan skapa en än mer angelägen verksamhet som fler invånare och besökare vill ta del av.

Den planerade rivningen som skulle genomföras vid årsskiftet 2019/2020 av Jordbro kultur- och föreningshus har skjutits fram till 2020. Ett av skälen är att det är ett omfattande och utmanande arbete att hitta ersättningslokaler åt de kommunala verksamheterna som idag är placerade i Jordbro kultur- och föreningshus. Enligt nuvarande tidsplan blir samtliga kommunala verksamheter kvar i huset fram till sommaren 2020. Förhoppningen är att ersättningslokaler ska vara klara för inflyttning efter sommaren. Exakt placering är vid 2019 års slut ännu inte klart. De externa aktörer som har lokaler i Jordbro kultur- och föreningshus har erbjudits att stanna kvar i huset fram till 15 juni 2020.

För närvarande pågår det en inventering av våra kulturmiljöer och vi har genomfört inventeringar av är Handen, Vendelsö, Vendelsömalm, Jordbro, Västerhaninge, Tungelsta, Muskö, Dalarö, Brandbergen, Utö, Ornö, Kymmendö, Fjärdlång, Jutholmen, Huvudskär och Nåttarö. De områden som återstår att inventera är: Fastlandets landsbygd (Österhaningebygden), Norrby och Söderby.

I samverkan med Länsstyrelsen har vi utfört fornvård på Jordbro gravfält, det innebär att vi har fällt alla de träd som skadar fornlämningarna på gravfältet.

9 Hög tillgänglighet

En viktig del i att skapa en attraktiv kommun för invånare och besökare är att öka tillgängligheten till olika målpunkter i Haninge och att utveckla gemensamma offentliga utrymmen. De åtgärder och investeringar som kommunen inte kan göra själv måste uppnås genom samarbete med de aktörer som är ansvariga.

FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning handlar om mänskliga rättigheter och varje individs möjligheter att utifrån sina förutsättningar delta i samhällslivets alla delar. Den fysiska tillgängligheten ökas bland annat genom att säkerställa att plan- och byggprocessen följs vid byggnation och att de egna verksamheterna är tillgängliga.

Resultatindikator:

* Funktionshindersperspektiv; maxvärde 100 procent. (samtliga frågor i Myndigheten för delaktighets kommunenkät, andel positiva svar ska öka)

Informationsmått: Nöjd medborgarindex (NMI) gång och cykelvägar, Nöjd regionindex (NRI) kommunikationer samt Nöjd medborgarindex (NMI) gator och vägar.

Nämndens strategier

9.1 Vara en aktiv part i planering och genomförande för att säkerställa god tillgänglighet till offentliga miljöer och publika lokaler.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2022
KF Funktionshinder perspektiv		52%	83%		95%

Indikatorn KF Funktionshinders perspektiv är ny 2019 och inte jämförbar med tidigare indikator Arbetsmarknad; max värde 100 procent

Kommentar:

I nära samverkan med förvaltningens fastighets- och tillgänglighetsstrategier arbetar vi för att erbjuda en hög tillgänglighet i alla våra lokaler samt kultur- och friluftsmiljöer. Vi arbetar löpande med att förbättra den fysiska tillgängligheten till våra lokaler och ett exempel är att Biblioteket i handen ser över tillgängligheten i magasinet så att det ska kunna användas mer effektivt och bli mer tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. En översyn avseende skyltning i biblioteket har genomförts och några skyltar är utbytta till skyltar där texten har ett större typsnitt. Inför höstterminens kursstart av ensemblekursen har ett klassrum i Kulturskolans verksamhet särskilt anpassats till barn med särskilda behov.

Inom kulturverksamheten arbetar vi aktivt för att skapa tillgängliga arrangemang och tillgänglig programverksamhet, vi använder till exempel hörselslingor där så är möjligt, arbetar aktivt för att öka den fysiska tillgängligheten och genomför brukarråd med funktionshinderorganisationer för att föra dialog om hur vi kan anpassa våra lokaler.

I augusti påbörjades förberedelsearbetet inför införandet av klassificeringssystem Dewey som enligt planeringen sker sommaren 2020. En uppgradering av it-systemet Netloan och Windows 10 har genomförts på biblioteken.

10 Ordning och reda på ekonomin

Kommunen har en skyldighet att förvalta skattebetalarnas pengar på bästa sätt. Kommunens verksamheter ska vara så effektiva som möjligt och leverera högsta möjliga kvalitet per skattekrona. För detta krävs flexibilitet inom våra egna verksamheter och ett koncerntänkande där samordning av tjänster och lokaler bidrar till lägre kostnader. Externa aktörer som utför kommunala tjänster bidrar till en ökad mångfald och ökad effektivitet genom konkurrens, men framför allt ökad valfrihet hos de som måste utnyttja tjänsterna.

Resultatindikatorer:

- * Resultat i procent av skatteintäkter och statsbidrag
- * Budgetföljsamhet (avvikelse i procent)
- * Soliditet (procent)

* Soliditet inklusive pensionsåtagande (procent)

* Avtalstrohet (procent)

Informationsmått: Skattesats, Finansiella nettotillgångar (som andel av verksamhetens kostnader), Kassalikviditet (procent), Resultat före extra ordinära poster (som andel av verksamhetens kostnader), Genomsnittligt resultat 3 år (som andel av verksamhetens kostnader) samt Skattefinansieringsgrad av investeringar (procent).

Nämndens strategier

10.1 Förbättra den systematiska ekonomiska planeringen och dess uppföljning.

10.2 Verka för ett effektivare nyttjande och samnyttjande av kommunens lokaler.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2022
KF Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag	2.3%	2.8%	2.0%		2.0%
KF Avvikelse mot budget (budgetföljsamhet)	0.8%	0.2%	0.3%		0.5%
KF Avtalstrohet	84%	85%	86%		90%
KF Soliditet	45.9%	46.3%	43.7%		47.0%
KF Soliditet inkl pensionsåtagande	2.7%	7.5%	10.1%		15.0%

Kommentar:

Då Haninge kommun är inne i en expansiv fas är det viktigt att vi arbetar långsiktigt med lokal- och anläggningsfrågor för ett effektivare nyttjande och samnyttjande av

kommunens lokaler. Vi bedriver ett löpande arbete med att tillgänggöra lokaler för uthyrning till medborgare, föreningar och andra aktörer. Inom förvaltningen pågår det ett arbete där vi kartlägger både avtal och principer för uthyrning av lokaler med syfte att öka likställigheten. Även Kommunstyrelseförvaltningen arbetar med frågan ur ett kommunperspektiv och där bidrar vi med input till deras utredning.

När nuvarande Kultur- och föreningshus i Jordbro rivs planerar vi att se över möjligheterna att hyra ut delar av de nya lokalerna under tider på dygnet då de inte används till ordinarie verksamhet. Kulturskolans lokaler har under året varit tillgängliga för annan verksamhet under förmiddagstid då de inte används av Kulturskolan. Även i Kulturhuset i handen finns det möjlighet att hyra våra lokaler.

11 Hög kvalitet i kommunens tjänster

Kvalitet i en tjänst är ofta något man upplever. Därför betyder bra bemötande och fokus på service mycket för kvaliteten i kommunens tjänster.

Resultatindikatorer:

- * Antalet tjänster som omfattas av LOV
- * Andel av medborgarna som via telefon till kommunen får ett direkt svar på en enkel fråga
- * Andel som får svar på e-post till kommunen inom två dagar

Informationsmått: Nöjd medborgarindex (NMI).

Titel

11.1 Systematisk uppföljning av verksamheterna för kvalitetsförbättring.

11.2 Brukarnas engagemang och synpunkter ska tas tillvara för att förbättra kommunens tjänster.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2022
-----------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------

KF Antal tjänster inom LOV	5	6	6		8
KF Andel som får direkt svar på enkel fråga (telefon)	59%	51%	60%		56%
KF Andel som får svar på e-post inom två dagar	90%	93%	95%		95%

Kommentar:

Vi arbetar löpande med att utveckla vår service och våra tjänster för våra medborgare och föreningar. Hösten 2017 infördes ett nytt kommundemensamt system för att hantera synpunkter och klagomål från invånarna och under året inkom totalt 340 ärenden, varav samtliga av dem är hanterade. Av de inkomna ärendena var 254 synpunkter och 86 felanmälningar. Av de inkomna synpunkterna rörde cirka 150 av ärendena beslutet om att avveckla organisationsformen träffpunkter. Övriga synpunkter rörde i huvudsak idrotts- och friluftsområdet. Inom kategorin synpunkter har 97 procent av de inkomna ärendena besvarats inom utlovad tid, dvs. 10 arbetsdagar. Felanmälningarna som inkom gällde också till största del idrotts- och friluftsområdet och även här har 97 procent av felanmälningarna besvarats inom utsatt tid.

I syfte att öka tillgängligheten till kommunens bibliotek och till Haninge kulturhus har vi med hjälp av statliga bidragsmedel genomfört en hbtq-certifiering för samtlig personal. Att vi har blivit certifierade innebär att det finns en garanti på att vår verksamhet arbetar för en god arbetsmiljö och ett välkomnande och respektfullt bemötande utifrån ett htbq-perspektiv.

Bibliotekspersonalen i område syd har genomgått en utbildning i att möta besökare som kan upplevas som hotfulla eller som vi av andra skäl kan behöva avvisa. Syftet är att öka personalens känsla av trygghet och att de via tydliga rutiner vet hur de ska agera när det uppstår en sådan situation.

12 En attraktiv arbetsgivare

Kommunen behöver attrahera och behålla ledare och medarbetare som kan utveckla en serviceinriktad kultur genom ett tydligt ledarskap och interna utvecklingsmöjligheter.

Resultatindikatorer:

- * Hållbart medarbetarindex (HME)
- * Sjukfrånvaro (procent)
- * Frisknärvaro (procent)

Informationsmått: Personalstruktur (antal anställda per anställningsform, kön, yrkeskategori; åldersfördelning och antal anställda samt antal årsarbetare), Tidsanvändning (mer- och övertid), Personalomsättning (personalomsättning och avgångar på egen begäran samt pensionsavgångar) samt Lönestatistik (lönespridning).

Nämndens strategier

12.1 Skapa förutsättningar för medarbetarna att leverera bästa möjliga resultat gentemot medborgarna.

12.2 Tillämpa ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa kommunens framtida kompetensförsörjning.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2022
KF Hållbart medarbetarengagemang (HME) (alla)	78.8	79.4	79.1		83.0

KF Sjukfrånvaro (alla)	7.8%	7.5%	7.7%		6.5%
KF Frisknärvaro 0-5 dagar	60.2%	60.2%	59.6%		61.5%

Kommentar:

Kultur- och fritidsförvaltningen bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete där vi arbetar aktivt med arbetsmiljöfrågor, strävar efter en låg sjukfrånvaro och arbetar strategiskt för att säkerställa en god kompetensförsörjning på kort och lång sikt.

Vi har tydliga rutiner för arbetsmiljöarbetet och arbetar utifrån ett årshjul som beskriver återkommande aktiviteter under året. Detta årshjul är styrdokument för både ledningsgrupp och samverkansgrupp på förvaltningen. Ledningsgruppen har en god samverkan med de fackliga företrädarna och områdenas skyddsombud där vi tillsammans arbetar för att skapa den bästa möjliga arbetsmiljön för våra medarbetare. 2019 års arbetsplatsundersökning (APU) är genomförd under hösten och visar det högsta HME indexet förvaltningen haft under de senaste åren. I resultatet kan man utläsa att samtliga områden har fått en ökning och bättre resultat sedan förra mätningen. Resultatet visar vidare att medarbetarnas upplevelse av ett bra ledarskap har ökat ansevärt sedan förra året.

Förvaltningens strategiska kompetensförsörjningsarbete utgår från förvaltningens gemensamma transformationskarta som tar sikte på förvaltningens målbild. Ledningsgruppen arbetar med transformationskartan som ett styrdokument för att arbeta med kompetensförsörjningen på kort och lång sikt.

Vid samtliga rekryteringar använder vi oss av modellen Kompetensbaserad rekrytering. Vi söker även efter medarbetare som speglar verksamheterna och de områden vi är verksamma i. Vi behöver en bred spridning gällande åldrar, tidigare erfarenheter, olika utbildningar och språkkunskaper för att kunna möta våra besökare på bästa vis.

Under hela 2019 har ett aktivt arbete med förvaltningens organisationskultur bedrivits på samtliga nivåer inom förvaltningen med fokus på hur vi gör varandra bättre. Arbetet har även inrymt en förvaltningsdag som fokuserade på tema

kommunikation och relationer emellan kollegor samt chefer. Detta arbete fortsätter under 2020.

Under våren 2019 har områdeschefer kartlagt korttids- och långtidssjukfrånvaron inom respektive verksamhet. Syftet har varit att få kunskap om hur sjukfrånvaron ser ut, om den inom något verksamhetsområde är avvikande och då undersöka vad det kan bero på. Under hösten 2019 har förvaltningen fortsatt arbetet genom att arbeta tillsammans med företagshälsovården Avonova för att fortsätta bedriva ett långsiktigt arbete med att hålla nere sjukfrånvaron.

Inom förvaltningen arbetar vi även med hälsofrämjande aktiviteter för medarbetarna via hälsodagar, lunchträning med mera. I maj hade Kultur- och fritidsförvaltningens gemensamma förvaltningsdag ett hälsotema.

Uppföljning av KF uppdrag

Summering uppdrag

Fullmäktige har gett kommunstyrelsen och nämnderna uppdrag som ska genomföras och återrapporteras. Uppdragen har givits i Mål och budget 2019 eller fortsätter från 2018, 2017 eller 2016 års Mål och budget.

Uppdrag	Status
2019 KFN 1: (KDN) Utveckla biblioteken mot digital delaktighet	✓
2017 KFN 1: (KDN) Utveckla plan för bevarande av kulturarv och kulturmiljöer	✓
2018 KFN 4: Öka kulturhusets funktion som attraktiv mötesplats mellan människor	▶
2019 KFN 3: (KDN) Kartlägga samlingslokaler	▶
2019 Utveckla fritidsgårdarnas verksamhet inkl. pröva frågan om föreningsdrift	✓

Rapportering uppdrag

Uppdrag

2019 KFN 1: (KDN) Utveckla biblioteken mot digital delaktighet

Uppdraget är genomfört och godkändes i kultur- och demokratinämnden i november 2019. Syftet med utredningen var att utreda och föreslå en plan för hur biblioteken i Haninge kan utvecklas som nav för digital delaktighet för medborgarna. Utredningen avgränsades till folkbiblioteken och med digitalt nav ansågs funktioner för digitalt lärande och digitala tjänster.

Utredningen innehöll en övergripande redogörelse för hur det strategiska arbetet kring digitalisering och digital delaktighet på biblioteken i Haninge kopplar till strategier på nationell och internationell nivå. Detta som en bakgrund till att beskriva de digitala tjänster som biblioteken i Haninge arbetar med och hur de arbetar med medie- och informationskunnighet (MIK).

Utredningen gav utvecklingsförslag som kan genomföras inom befintlig budgetram och arbete, däribland; inrätta en MIK-grupp, ta fram en MIK-plan och integrera ett MIK-perspektiv på utredningen rörande kulturhusets utbyggnad. Utredningen gav även förslag som kräver vidare utredning och eventuellt stärkt finansiering. En vidare utredning handlar bland annat om bibliotekets roll i att minska den digitala klyftan där flera andra aktörer som erbjuder olika former av service, exempelvis civilsamhället, statliga myndigheter och andra förvaltningar i kommunen ingår.

2017 KFN 1: (KDN) Utveckla plan för bevarande av kulturarv och kulturmiljöer

Uppdraget är genomfört och i september antogs Kulturmiljöprogrammet av KF. Det innebär att vi nu har ett kommunövergripande styrdokument för hur alla kommunens kulturmiljöer ska hanteras. Målen i kulturmiljöprogrammet är att bevara, använda och utveckla kulturmiljöerna i Haninge så att de kan vara en tillgång för alla kommuninvånare.

Den andra delen av kulturmiljöprogrammet består av ett omfattande kunskapsunderlag där varje kommundel har inventerats och getts områdesbeskrivningar och där även särskilt kulturhistoriskt värdefulla byggnader pekats ut. Hittills har följande kommundelar inventerats: Handen, Vendelsö, Vendelsömalm, Jordbro, Västerhaninge, Tungelsta, Muskö, Dalarö, Brandbergen, Utö, Ornö, Kymmendö, Fjärdlång, Jutholmen, Huvudskär och Nåttarö. De områden som återstår att inventera är: Fastlandets landsbygd (Österhaningebygden), Norrby och Söderby. Utöver dessa områdesinventeringar består kunskapsunderlaget även av en kommunövergripande historieskrivning som ringar in Haninges historia, ett dokument som klargör kulturmiljöarbetet inom Haninge kommun samt ett dokument över Haninges karaktärsmiljöer som beskriver vad vi har för byggnadsbestånd i Haninge och vad som gör beståndet unikt och bevaransvärt.

Efter beslutet i KF har en plan tagits fram för hur kulturmiljöprogrammet ska implementeras på kommunen med start 2020. Vi kan glädjande nog se att

---

---

programmet redan gett ringar på vattnet och att kommunantikvarien bistått SBF, KSF och Tornberget i ärenden som gällt kommunens kulturmiljöer.

Under 2020 ska de sista områdesinventeringarna ske liksom att implementeringsarbetet sjsätts. Det kunskapsunderlag som är färdigt finns tillgängligt på kommunens hemsida.

2018 KFN 4: Öka kulturhusets funktion som attraktiv mötesplats mellan människor

Uppdraget pågår och kunskapsinhämtningen om kulturhuset har fortsatt under hösten. På Haningedagen talade Haninge kulturhus och bibliotek med ett nittiotal invånare och besökare i ett tält utanför kulturhuset under rubriken *Skapa framtidens kulturhus och bibliotek med oss!* I samtalen återgavs att kulturhuset är en trygg och lugn plats att vara på. Många uppskattar det fina biblioteket och är nöjda med musik- och teaterutbudet. Särskilt uppskattas de trevliga lunchprogrammen, teater för de yngsta och den skapande verksamheten i konstverkstaden. Flera säger också att huset har en fin arkitektur och ser gärna att den behålls vid en eventuell utbyggnad.

Under en dialog i november samlades ett 50-tal personer i Haninge kulturhus för att samtala om hur kulturhusets och bibliotekets verksamheter och utbud kan utvecklas. Inbjudna var förenings- och kulturlivet i Haninge, kulturskapare samt representanter från Region Stockholm samt politiker från kultur- och demokratinämnden. Samtalen utgick från tidigare insamlat material från medborgare genom telefonintervjuer, enkäter och öppna sammankomster. Ämnena var bibliotek, program och kulturaktiviteter för olika åldrar och målgrupper, konsthallen och konstverkstad, samarbeten mellan föreningar och kulturaktörer samt kommunikation. Många konstruktiva och innovativa förslag framkom under kvällen.

2019 KFN 3: (IFN) Kartlägga samlingslokaler

Arbetet med kartläggningen är i princip genomförd. Detta innebär att en inventering av lokaler har genomförts under hösten/vintern enligt de parametrar som tidigare antagits. Under januari pågår sammanställningen av rapporten och dess slutsatser förankras inom förvaltningen. Rapporten kommer att gå upp i nämnderna i mars 2020.

2019 Utveckla fritidsgårdarnas verksamhet inkl. pröva frågan om föreningsdrift

Förvaltningen har genomfört uppdraget och utredningen *Utveckla fritidsgårdarnas verksamhet* behandlades i idrotts- och fritidsnämnden i oktober. Beslut fattades om att genomföra en ekonomisk besparing motsvarande 2 350 tkr de kommande två åren genom att under 2020 avveckla träffpunkten Lyckeby och tonårsverksamheten vid Dalarö träffpunkt samt att under 2021 avveckla verksamhetsformen träffpunkt i syfte att omdisponera medel för framtida utveckling av fritidsgårdsverksamheten. Ett projekt för att utveckla fritidsgårdsverksamheten påbörjas i januari 2020. Projektorganisation och projektdirektiv har tagits fram av förvaltningen.

Politisk plattform

Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar med majoriteten av de åtgärder i den politiska plattformen som rör verksamhetens område. För en mer detaljerad uppföljning av åtgärderna se den kommundemensamma uppföljningen av den politiska plattformen.

Ekonomisk uppföljning

Driftredovisning

I kommunfullmäktiges ursprungliga beslut om Mål och budget 2019 – 2020 tilldelades den dåvarande kultur- och fritidsnämnden en driftbudget på 218,0 mnkr. I december 2018 beslutade fullmäktige att lägga ner kultur- och fritidsnämnden och ersätta den med två nya nämnder, varav den ena är kultur- och demokratinämnden. Vid samma möte beslutades om en reviderad budget för 2019 där kultur- och demokratinämnden tilldelades en driftbudget på 80,6 mnkr. Den reviderade budgeten inkluderar även budgetjustering med anledning av en ny internprismodell.

I april fattade kommunfullmäktige beslut om överföringsmedel på 0,9 mnkr till 2019 års driftbudget och en teknisk budgetjustering med idrotts- och fritidsnämnden på 1,5 mnkr. Det ökade kultur- och demokratinämndens aktuella driftbudget till 83,0 mnkr.

tkr	Datum	Belopp (tkr)	Ny ram (tkr)
Reviderad driftram (KF, § 192)	2018-12-10	80 613	80 613
Överföring av driftmedel (KF, § 60)	2019-04-08	921	81 534
Teknisk ramjustering (KF, § 62)	2019-04-08	1 506	83 040

Driftresultatet för nämnden för helåret 2019 är 80,0 mnkr, vilket är ett budgetöverskott på 3,1 mnkr, eller 3,7 procent. Tabell 1a nedan visar resultaträkningen för kalenderåret.

Tabell 1a: Aggregerad resultaträkning, perioden januari – december 2019

Konto, tkr	Utfall jan - dec 2019	Bud ack jan - dec 2019	Avvikelse jan - dec 2019	Budget helår 2019	Utfall % av budget helår
I10 - Taxor och avgifter	2 398	2 673	-275	2 673	89,7%
I20 - Försäljning av verksamhet	360	250	110	250	144,0%
I30 - Bidragsintäkter	1 969	135	1 834	135	1 458,6%
I40 - Anslag		3 181	-3 181	3 181	
I50 - Övriga Intäkter	97	78	19	78	124,2%
Summa I - Intäkter	4 825	6 317	-1 493	6 317	76,4%
K10 - Lönekostnader	-41 430	-42 172	742	-42 172	98,2%
K20 - Övriga personalkostnader	-958	-955	-3	-955	100,3%
K30 - Lokalkostnader	-16 766	-16 587	-179	-16 587	101,1%
K40 - Kostnader för bidrag	-3 798	-4 365	567	-4 365	87,0%
K50 - Köp av tjänster	-14 377	-17 583	3 206	-17 583	81,8%
K60 - Köp av varor	-3 878	-3 639	-239	-3 639	106,6%
K70 - Övriga kostnader	-804	-1 361	558	-1 361	59,0%
K80 - Avskrivningar och ränta	-2 773	-2 696	-77	-2 696	102,9%
K81 - Finansiella kostnader	-3		-3		
Summa K - Kostnader	-84 785	-89 358	4 572	-89 358	94,9%
Summa RR	-79 960	-83 040	3 080	-83 040	96,3%

Liksom tidigare år, hänger de största avvikelserna på raderna I40 – Anslag och K50 – Köp av tjänster ihop med varandra. Interna OH-kostnader debiteras Förvaltningschefs kostnadsställe i en klumpsumma och fördelas sedan vidare till respektive enhet baserat på antal årsarbetare. I verkligheten debiteras och krediteras Förvaltningschefs kostnadsställe på en och samma rad, K50 – Köp av tjänster och lämnar inget avtryck i utfallet på denna aggregerade nivå. I budgeten tillåter inte budgetverktyget krediteringar på ett kostnadskonto, utan krediteringen måste placeras på ett intäktskonto. I detta fall finns intäktskontot på raden för I40 – Anslag. Avvikelse från budget uppstår på båda raderna, negativ på intäktsraden och positiv på kostnadsraden.

Avvikelsen på raden för I30 – Bidragsintäkter beror på statsbidrag via driftprojekt som inte är budgeterade. I redovisningen förbrukar ett driftprojekt aldrig mer pengar än bidragets storlek. Om den verkliga kostnaden är större än erhållet bidrag, måste medel tillskjutas från ordinarie driftbudget. Denna rapport innehåller ett separat avsnitt om driftprojekt, där årets kostnader och innestående saldon presenteras.

Driftsredovisning per område

Nästa tabell visar hur resultatet på raden "Summa RR" ovan fördelar sig på nämndens olika områden.

Tabell 1b: Utfall och budget för nämnden, perioden januari – december 2019

tkr	Utfall jan - dec 2019	Bud ack jan - dec 2019	Avvikelsejan - dec 2019	Budget helår 2019
49 - Nämnd och förvaltningsledning	4 484	5 127	643	5 127
49 - Utveckling och stöd	4 313	5 163	850	5 163
491 - Område Norr	22 357	23 591	1 234	23 591
492 - Område Central	33 652	34 000	349	34 000
493 - Område Syd	15 154	15 159	4	15 159
Summa Kultur- och demokratinämnden	79 960	83 040	3 080	83 040

Nämnd och förvaltningsledning

Den första raden som heter Nämnd och förvaltningsledning består bland annat av förvaltningsgemensamma kostnader, kapitalkostnader för anläggningstillgångar och nämndens reserv. Överskottet beror på nämndreserven på 0,5 mnkr och att övriga kostnader för nämndledamöternas arbete har varit lägre än budgeterat.

Kapitalkostnader för anläggningstillgångar har varit något högre än budgeterat på grund av en partiell utrantering av ett konstverk i Torvalla simhall.

Kapitalkostnader vid utranteringar, liksom alla kapitalkostnader, belastar driftredovisningen, oavsett om de är budgeterade eller inte. Erhållna överföringsmedel från 2018 års resultat har finansierat en ökad avskrivningstakt för byggnadsinventarier i Jordbro kultur- och föreningshus. Avskrivningstakten har skruvats upp inför den förestående rivningen under 2020.

Personalkostnaderna har varit lägre än budgeterat på grund av att rollen som IT-förvaltningsledare inte varit bemannad under hela året.

Utveckling och stöd

Avdelningen för Utveckling och stöd verkar i både kultur- och demokratinämnden och idrotts- och fritidsnämnden. Stödfunktioner som nämndsekreterare, utredare, verksamhetscontroller och administratör är delad

lika mellan nämnderna, medan kultur- och demokratinämnden har haft en kulturstrategi, biblioteksstrategi och hälften av en tillgänglighetsstrategi. Överskottet på 0,9 mnkr förklaras dels av vakanser gällande verksamhetscontroller och biblioteksstrategi och dels av oförbrukade medel avsatta för implementeringen av Dewey decimalklassifikation, barns rätt till kultur och stöd till konstnärer. Dessutom blev årets avgift för bokbåten endast hälften av det budgeterade beloppet på 0,1 mnkr.

Område Norr

Område Norr handlägger alla föreningsbidrag, bedriver kulturskoleverksamhet för alla barn i hela kommunen, både i egen och extern regi, samordnar och genomför programverksamhet för barn och kultur på lika villkor. Brandbergens bibliotek i område Norr inkluderar även filialbiblioteket på Ornö.

Tabell 2a: Utfall och budget område Norr, perioden januari – december 2019

tkr	Utfall jan - dec 2019	Budget jan - dec 2019	Avvikelse jan - dec 2019	Budget helår 2019
4910 - Områdeschef Norr KDN	1 007	1 111	104	1 111
4911 - Föreningsbidrag KDN	3 731	4 225	494	4 225
4912 - Haninge kulturskola	13 578	13 995	417	13 995
4913 - Brandbergens bibliotek	4 040	4 260	219	4 260
Summa 491 - Område Norr	22 357	23 591	1 234	23 591

Kostnaden för samtliga tre områdeschefer är delade mellan idrotts- och fritidsnämnden och kultur- och demokratinämnden enligt den 63/37-princip som fastställdes av kommunfullmäktige vid delningen. Områdescheferna har huvudsakligen förvaltningsövergripande kostnader som kostnadsförs enligt den principen, vilket innebär att kostnadsfördelningen mellan nämnderna motsvarar budgetfördelningen. Det finns inget signifikant som tyder på att den ena eller andra nämnden bär en oskälig del av förvaltningsövergripande kostnader för områdeschefer.

Budgetarna för de tre områdescheferna är dock inte lika stora, vilket framgår av tabellerna 2a-c. I område Norrs fall täcker budgeten inte bara områdeschefens kostnad, utan även två medarbetare och hyreskostnader.

Utbetalningarna av föreningsbidrag understiger budget med nästan 0,5 mnkr. Av tabellen nedan framgår avvikelserna per bidragsform.

tkr	Utfall jan - dec 2019	Bud ack jan · dec 2019	Avvikelse jan · dec 2019	Budget helår 2019
6313 - För.driven vsh, övrigt	34	40	6	40
6319 - För.driven vsh, skärgård	0	75	75	75
6320 - Nystartad förening	15	15	0	15
6324 - Kulturparken	213	350	137	350
6325 - Utv.bidrag, verksamhet	40	60	20	60
6326 - Utv.bidrag, ledare	0	60	60	60
6327 - Kulturbidrag, grund	1 272	1 272	0	1 272
6328 - Kulturbidrag, projekt	0	70	70	70
6329 - Tillgänglighetsbidrag	0	30	30	30
6335 - Arrangemangsbidrag	225	320	95	320
6336 - Studieorganisationer	1 792	1 750	-42	1 750
6341 - Psa V-h bygdegårdsförening	51	51	0	51
6342 - Vendelsö bygdegårdsför.	61	61	0	61
6343 - Drömcash	7	50	43	50
6344 - Psa Folk & trädg. i Tungalsta	21	21	0	21
Summa Alla aktiviteter	3 731	4 225	494	4 225

Alla bidragsformer har positiv eller nollavvikelse utom studieorganisationerna. Anledningen till detta var en rättning av beräkningsmetoden avseende 2018 års utbetalning.

Kulturskolan bedriver undervisning i egen regi och erbjuder också plats för elever hos upphandlade aktörer. I tabellen nedan specificeras utfall och budget för varje del för sig.

tkr	Utfall jan - dec 2019	Bud ack jan - dec 2019	Awikelsejan - dec 2019	Budget helår 2019
Musikskolan	10 442	10 660	218	10 660
Externa kulturskoleaktörer	1 436	1 405	-31	1 405
Kultur på lika villkor	935	1 238	303	1 238
Programverksamhet barn	236	245	9	245
Samordning programverksamhet	529	447	-82	447
Summa Kulturskolan	13 578	13 995	417	13 995

Tjänsten som verksamhetschef var vakant under årets början, vilket förklarar överskottet för Musikskolan. Tjänsten som samordnare av kultur på lika villkor blev vakant under hösten och tillsattes inte i och med att kommunfullmäktige beslutat att verksamheten ska upphöra 2020. I tabellen ovan är både personalkostnader och budget för inköpta programpunkter sammanslagen till en enda rad, till skillnad från programverksamheten för barn. Inför nästa år kommer ramen för programverksamhet och samordning återställas till samma nivå som innan kultur på lika villkor infördes.

Brandbergens bibliotek har ett överskott på 0,2 mnkr. Biblioteket har genomfört arbete inom ramen för erhållna statsbidrag från Kulturrådet. När kommunerna genomför projekt för statens räkning med egna resurser, blir det pengar över för kommunen. Detta speglar ett dilemma med riktade statsbidrag. Staten vill med riktade statsbidrag att kommunerna ska göra saker de inte skulle gjort annars. Att plocka in resurser från gatan är både den ordinarie verksamheten och statens uppdrag för komplexa för. Därför uppnås inte den fulla både-och-effekt som staten önskade. Denna beskrivning är kraftigt förenklad och gäller inte för samtliga riktade statsbidrag, men dessa mekanismer har bidragit till överskottet på Brandbergens bibliotek.

Område Central

I område Central ligger kulturhuset i Handen med konstutställningar, konstverkstad med pedagogisk verksamhet, programverksamhet och bibliotek. Det idéburna offentliga partnerskapet FreeZone är också i detta område, trots att verksamheten varit förlagd till Jordbro kultur- och föreningshus.

Tabell 2b: Utfall och budget område Central, perioden januari – december 2019

tkr	Utfall jan - dec 2019	Bud ack jan - dec 2019	Awikelsejan - dec 2019	Budget helår 2019
4920 - Områdeschef Central KDN	3 243	3 302	59	3 302
4921 - Kultur	4 057	4 249	192	4 249
4922 - Kulturhuset	4 846	4 653	-193	4 653
4923 - Handens bibliotek	21 506	21 796	290	21 796
Summa 492 - Område Central	33 652	34 000	349	34 000

Anledningen till att budgeten för 4920 – Områdeschef Central KDN är större än de andra två områdeschefernas budgetar är att den innehåller budgeten för FreeZone på 2,8 mnkr.

Överskottet på kostnadsställe 4921 – Kultur på 0,2 mnkr beror på temporära vakanser under året. Övriga verksamhetsbudgetar har i stort gått med ett nollresultat. De största budgetposterna presenteras i tabellen nedan. Tabellen saknar en summa, eftersom summan av urvalet inte har en specifik betydelse.

tkr	Utfall jan - dec 2019	Bud ack jan - dec 2019	Awikelsejan - dec 2019	Budget helår 2019
6058 - Musik och scenkonst	202	205	3	205
6062 - Pedagogisk verksamhet	98	156	58	156
6068 - Onsläxklubben	96	118	22	118
6071 - Fast konst	456	460	4	460
6072 - Lös konst	-38	-70	-32	-70
6073 - Konsthallen	373	380	7	380
6211 - Fritidsmässan	119	154	35	154
6322 - Stipendium	67	90	23	90
6810 - Marknadsföring	94	100	6	100

Minustecken framför 6072 – Lös konst beror på att budgeten består av nettointäkten för intern uthyrning av lös konst till kommunens förvaltningar. En del av 2019 års interna intäkter kommer att bokföras i början på 2020.

Överskottet för kultur matchar underskottet för Kulturhuset, som är budgeten för själva byggnaden inklusive vaktmästare. Detta underskott är prognostiserat

sedan flera månader tillbaka och beror på extra löneutbetalning för upparbetad tid från tidigare år, högre ersättning för samordnartjänst än budgeterat och behov av extra städning utöver vad som är avtalat i grundhyran.

Handens bibliotek är lokaliserad i kulturhuset, men har separat verksamhetschef från kostnadsställena 4921 och 4922. Sedan i somras har tjänsten som bibliotekschef varit vakant. En tillförordnad chef ur personalen har utsetts och totalkostnaden har varit lägre än budget, vilket förklarar överskottet på 0,3 mnkr.

Område Syd

Område Syd ansvarar för Jordbro kultur- och föreningshus, kulturmiljö, programverksamhet för vuxna och biblioteken i Jordbro och Västerhaninge.

Tabell 2c: Utfall och budget område Syd, perioden januari – december 2019

tkr	Utfall jan - dec 2019	Bud ack jan - dec 2019	Avvikelse jan - dec 2019	Budget hel år 2019
4930 - Områdeschef Syd KDN	424	465	40	465
4931 - Information och kunskap	7 768	7 794	26	7 794
4932 - Jordbro bibliotek	2 023	2 047	24	2 047
4933 - Västerhaninge bibliotek	4 939	4 853	-86	4 853
Summa 493 - Område Syd	15 154	15 159	4	15 159

På raden för kostnadsställe 4931 – Information och kunskap ryms följande verksamheter:

tkr	Utfall jan - dec 2019	Bud ack jan - dec 2019	Avvikelse jan - dec 2019	Budget hel år 2019
Jordbro kultur- och föreningshus	4 860	4 670	-190	4 670
Kulturmiljö	993	1 200	207	1 200
Programverksamhet vuxna	239	260	21	260
Ledning och samordning	1 676	1 664	-12	1 664
Summa 4931 - IK Syd	7 768	7 794	26	7 794

Budgeten för Jordbro kultur- och föreningshus justerades i den tekniska ramjusteringen mellan idrotts- och fritidsnämnden och kultur- och demokratinämnden i april. Bruttokostnaderna ligger nära de budgeterade beloppen, men intäkterna är lägre eftersom betalande hyresgäster har flyttat ut

inför rivningen. Rivningen var inte lika aktuell under perioden då arbetet med dåvarande nämndens Strategi och budget 2019 genomfördes och därför togs ingen hänsyn till minskade hyresintäkter i fördelningen av driftbudget. Inför kommande år väntas inga hyresintäkter alls och den tilldelade budgeten har ökat.

Budgeten för kulturmiljö innehåller även lönekostnader, som har varit lägre än budgeterat på grund av temporär vakans. Även övriga verksamhetskostnader har varit lägre än budget, vilket sammantaget förklarar överskottet på 0,2 mnkr.

Kulturmiljöområdet har bland annat genomfört arbete på Jordbro gravfält med driftbidrag från Länsstyrelsen. Det syns inte i utfallet, eftersom bidrag och kostnader har matchat varandra.

Programverksamheten för vuxna samordnas i område Syd, men program genomförs i hela kommunen. Tabellen nedan visar hur kostnaderna är fördelade på program som skett i respektive område.

tkr	Utfall jan - dec 2019	Bud ack jan - dec 2019	Avvikelse jan - dec 2019	Budget hel år 2019
Område Norr	44	50	6	50
Område Central	108	115	7	115
Område Syd	87	95	8	95
Summa programvhet vux	239	260	21	260

Fokus är ofrånkomligen på kulturhuset i Handen, som lämpar sig för programverksamhet. I år har kulturhuset i Handen även haft en egen ram för musik och scenkonst. Inför 2020 kommer merparten av musik och scenkonstbudgeten överföras till samordnaren i område Syd istället för att vara uppdelad på två ansvarskoder som ändå samordnas av samma medarbetare.

De två biblioteken i område Syd har en sammanlagt budget på 6,9 mnkr. Ur det perspektivet är ett totalt underskott på mindre än -0,1 mnkr inte alarmerande. Ingen enskild förklaring finns, utan båda biblioteken har bedrivit sin löpande verksamhet och de flesta kostnadsposter är nära sin budget.

Resultatöverföring driftmedel

Kultur- och demokratinämnden har ett överskott på 3,1 mnkr och inga skäl till justering av detta resultat finns. Med tanke på att det budgeterade resultatet i reviderad Mål och budget 2020 – 2021 är sänkt till 1,8 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, kommer nämnden i första hand specificera de fonderade medlen från 2018 års resultat på 0,9 mnkr. För de fonderade medlen föreslår förvaltningen följande disposition:

Prio	Åtgärd	Kommentar	Belopp, tkr
1	Kultur på lika villkor	Redan inköpta programpunkter	100
2	Utrangering konstverk	Bokbussen ska ersättas 2020	200
3	Uppgradering utlåningsautomater	Uppgradering av mjukvara	100
4	Självriskkostnader Kulturskolan	Brand i lokalerna under nyårshelgen	221
5	Kunskapsskrift kulturmiljö	Tryckkostnad och redaktörsarbete	250
6	Invigning av evakueringslokaler	I nya lokaler i Jordbro	50
Summa			921

1. I reviderad Mål och budget 2020 – 2021 beslutade kommunfullmäktige att kultur på lika villkor ska upphöra nästa kalenderår. Satsningen har riktat sig till samtliga elever på grundskolan och planeringen har skett läsårsvis.

Verksamheten hade redan bokat in programpunkter inför vårterminen 2020 när kommunfullmäktiges beslut kom. En del av de inbokade programpunkterna har inte kunnat bokas av kostnadsfritt. Nämnden vill använda överföringsmedel för att betala dessa programpunkter för att inte tvingas tränga undan annan budgeterad verksamhet.

2. Inför år 2020 finns investeringsmedel för att ersätta befintlig bokbuss för den uppsökande verksamheten. Den nuvarande bokbussen har ett konstverk på utsidan, som kommer att kräva utrangering. Konstverk skrivs inte av, utan hela anskaffningsvärdet för konstverket måste skrivas ned i samband med utrangeringen.

3. Mjukvaran i bibliotekens utlåningsautomater kräver uppgradering under 2020. Detta är en engångskostnad som inte är kostnadsdrivande.

4. Under nyårshelgen inträffade en brand i Kulturskolans lokaler i Brandbergsskolan. Ännu råder stor osäkerhet kring vilka merkostnader detta kommer innebära, men en del av överföringsmedlen från 2018 års resultat föreslår förvaltningen att kommunfullmäktige medger för att inte låta undervisningen drabbas av eventuella merkostnader.

5. I det kulturmiljöpolitiska programmet ingår ett kunskapsunderlag. Förvaltningen föreslår att överföringsmedel används för att producera en populärvetenskaplig version av detta kunskapsunderlag för att göra informationen lättillgänglig för kommunens invånare.

6. Verksamheterna i Jordbro kultur- och föreningshus kommer att evakueras till ersättningslokaler med start under 2020. Invigning av evakueringslokalerna blir en engångskostnad som inte är kostnadsdrivande.

När det gäller 2019 års överskott på 3,1 mnkr vill förvaltningen uppmärksamma den osäkerhet som fortfarande råder kring Jordbro kultur- och föreningshus. Det finns hyresgäster som kommunen vill kompensera för ökade hyreskostnader. Flera lösningar diskuteras för finansiering av detta och överföringsmedel är av alternativen. Eftersom hyresgästerna ännu inte funnit nya lokaler finns heller inget fastställt belopp, men 1,0 mnkr är en rimlig utgångspunkt på helårsbasis. Återstående belopp på 2,1 mnkr föreslår förvaltningen fondering av till 2021 års driftbudget.

Driftprojekt

Kultur- och demokratinämnden har möjligheter att söka flera olika statsbidrag som finansierar verksamhet utöver den driftbudget som kommunfullmäktige tilldelat. Vanligast för kultur- och demokratinämnden är bidrag från Kulturrådet. För att separera statsbidrag från den reguljära driftbudgeten används driftprojekt. Driftprojekt budgeteras inte och nettot av erhållet bidrag och förbrukning hålls alltid på noll vid varje månadsskifte. Tabell 4a nedan visar bruttokostnaderna under 2019 i respektive driftprojekt.

Tabell 4a: Bruttokostnader driftprojekt, perioden januari – december 2019

tkr	Utfall jan - dec 2019
17022 - Barn- & ungdomsmedia, bidrag statens kulturråd	143
17135 - Statsbidrag lovaktiviteter	50
17137 - KUR Bokstart projekt	284
17139 - KUR Stärkta bibliotek	233
17140 - Kulturskolan läsår 2018/ 19	562
17142 - Statsbidrag lovaktiviteter 2019	99
17144 - KUR Stärkta bibliotek 2019/ 20	54
17145 - Kulturskolan läsår 2019/ 20	46
Summa alla driftprojekt	1472

- 17022 Barn- & ungdomsmedia är för anskaffning av media till biblioteken.
- 17135 Statsbidrag lovaktiviteter avsåg bidrag från Socialstyrelsen för lovaktiviteter 2018, där en del av kommunens egna kostnader inte bokfördes på driftprojektet, utan på den ordinarie driftredovisningen. Det totala erhållna beloppet uppgick till 2,2 mnkr och återstående saldo som inte betalades tillbaka till Socialstyrelsen fick kommunen behålla och förbruka, vilket delvis har skett under året. Den sista delen av saldot har intäktsförts i driftredovisningen för idrotts- och fritidsnämnden i december. Tabellen ovan visar kultur- och demokratinämndens förbrukning under 2019.
- 17137 KUR Bokstart projekt syftar till att introducera böcker för de allra yngsta genom uppsökande kontakt med nyblivna föräldrar.
- 17139 KUR Stärkta bibliotek har erhållits från Kulturrådet avseende läsår 2018/19. Kulturrådet har medgivit fortsatt förbrukning under 2020.
- 17140 Kulturskolan läsår 2018/19 är föregående läsårs bidrag från Kulturrådet för kulturskoleverksamhet.

- 17142 Statsbidrag lovaktiviteter 2019 är årets bidrag på 1,0 mnkr från Socialstyrelsen för lovaktiviteter. I år avsåg bidraget endast sommarlovet och merparten har betalats ut från idrotts- och fritidsnämnden.
- 17144 KUR Stärkta bibliotek 2019/20 avser innevarande läsår.
- 17145 Kulturskolan läsår 2019/20 avser också innevarande läsår. Kulturskolan inriktar sig liksom tidigare på tillgänglighet, integration och skärgård för dessa pengar.

Alla ovanstående bidrag har erhållits i förskott och bokförts i balansräkningen när pengarna kommit in på kommunens bankkonto. Saldot i balansräkningen minskar i samma takt som kostnader uppstår. Nästa tabell visar aktuellt saldo per den 31 december 2019.

Tabell 4b: Driftprojektsaldon per den 31 december 2019

tkr	Saldo per 31 dec 2019
17022 Barn- & ungdomsmedia, bidrag statens kulturråd	255
17132 Biblioteksstrateg/ Finskt förv.omr	31
17137 KUR Bokstart projekt	354
17139 KUR Stärkta bibliotek	199
17140 Kulturskolan läsår 2018/ 19	5
17144 KUR Stärkta bibliotek 2019/ 20	946
17145 Kulturskolan läsår 2019/ 20	356
17146 Bokstart 2019/ 20	310
Summa	2 454

Tabellen visar inte bidragets ursprungliga storlek, utan endast hur mycket som finns kvar att förbruka under 2020.

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt som genomförs av kommunen

Kommunfullmäktige beslutade i december 2018 om investeringsbudget för den nybildade kultur- och demokratinämnden. Budgeten för 2019 blev 12,5 mnkr. I april beslutade kommunfullmäktige om överföringsmedel på ytterligare 15,4 mnkr. Den slutliga investeringsbudgeten summerar därmed till 28,0 mnkr.

Beskrivning	Datum	Belopp (tkr)	Ny ram (tkr)
Reviderad investeringsram (KF, § 192)	2018-12-10	12 543	12 543
Överföring av investeringsmedel (KF, § 61)	2019-04-08	15 420	27 963

Nämndens investeringsprojekt presenteras i tre tabeller, där den första innehåller investeringar som påbörjats tidigare år.

Tabell 5a: Utfall och budget för investeringsprojekt från föregående år, perioden januari – december 2019

Projekt, tkr	Utfall jan - dec 2019	Budget		Utfall i % av budget helår
		helår 2019	Avvikelse	
37167 - Skyltning av kulturmiljö	12	150	138	8,3%
37207 - Årlig upprustning av lokaler 2017	1	0	-1	-
37268 - Lokalprogram utbyggnad Haninge kulturhus	236	1 948	1 712	12,1%
37225 - ECO-modul Handens bibliotek	0	75	75	0,0%
37244 - Teknisk utrustning Kulturskolan	0	90	90	0,0%
37246 - Låssystem Kulturhuset	0	154	154	0,0%
37247 - Trådlöst ljud- och micksystem Kulturhuset	79	64	-15	123,5%
37249 - Hörslinga Kulturhuset	39	40	1	97,2%
37251 - Kassasystem Kulturhuset	0	60	60	0,0%
37252 - Teknikupprustning Handens bibliotek	-11	19	30	-59,4%
37277 - Kulturskolan möbler	39	148	109	26,4%
Summa investeringsprojekt från tidigare år	395	2 748	2 353	14,4%

Av dessa är 37247 Trådlöst ljud- och micksystem Kulturhuset aktiverat under året, medan 37249 Hörslinga Kulturhuset och 37277 Kulturskolan möbler är klara och kommer att aktiveras i början på 2020.

Projekt 37244 Teknisk utrustning Kulturskolan kommer inte genomföras enligt den ursprungliga tanken, vilket även gäller 37252 Teknikupprustning Handens bibliotek. I fallet med 37252 Teknikupprustning Handens bibliotek har utgifter

bokförts tidigare år, men dessa har flyttats till driftsredovisningen i december och därför visas en negativ kostnad i tabellen ovan. Den ackumulerade investeringen på investeringsprojektet är noll och projektkoden kommer att avslutas till år 2020.

Överblivna medel från 37244 Tekniska utrustning Kulturskolan och 37277 Kulturskolan möbler på totalt 0,2 mnkr föreslås i avsnittet om överföring att de ska fördelas till nya investeringar i fiolinköp till Kulturskolan och en glasvägg i kulturhuset i Handen.

Nästa tabell visar nya investeringsprojekt som tillkommit under 2019.

Tabell 5b: Utfall och budget för nya investeringsprojekt enligt Mål och budget 2019, perioden januari – december 2019

Projekt, tkr	Utfall jan - dec 2019	Budget	Avvikelse	Utfall i %
		helår 2019		av budget helår
37284 - Bibliotek; skyltning, inredning, inventarier	62	300	238	20,8%
37290 - US Lunchrum	28	18	-11	160,5%
37256 - Tillgänglighetsanpassad undervisningsutrustning	19	200	181	9,4%
37259 - Musikinstrument	86	100	14	86,0%
37308 - Brandbergen bibliotek inventarier	65	60	-5	108,0%
37309 - Haninge kulturhus projektering terrass	0	300	300	0,0%
37310 - Jordbro bibliotek möbler	0	100	100	0,0%
37311 - Västerhaninge bibliotek disk	47	50	3	94,4%
37313 - Kulturhuset caféscenen inredning	0	32	32	1,2%
37314 - Kulturhuset caféscenen teknik	42	42	0	101,1%
37315 - Kulturhuset K-blå konferensmöbler	0	75	75	0,0%
37316 - Kulturhuset mörkläggningsdraperier	0	75	75	0,0%
37317 - Kulturhuset gradäng	0	35	35	0,0%
37318 - Kulturhuset konsthallen videovisningsteknik	27	56	29	48,4%
37319 - Kulturhuset stolar bibliotek och konferens	70	100	30	70,1%
37329 - Jordbro kultur- och föreningshus evakuering	0	350	350	0,0%
37330 - Västerhaninge bibliotek evakuering	0	350	350	0,0%
37331 - Ornö bibliotek upprustning	0	70	70	0,0%
37338 - Hn bibliotek utlåningsautomat barnavdelningen	0	50	50	0,0%
Restpost	0	19	19	0,0%
Summa investeringar enligt Mål och budget 2019	447	2 382	1 934	18,8%

Projekt 37290 US Lunchrum aktiverades i somras och 37308 Brandbergen bibliotek inventarier är också färdigställt och aktiverat.

Projekt 37259 Musikinstrument är klart och ska aktiveras i januari 2020, liksom 37311 Västerhaninge bibliotek disk och 37314 Kulturhuset caféscenen teknik.

Projekt 37317 Kulturhuset gradäng är genomfört, utan att ta investeringsmedel i anspråk. Övriga investeringsprojekt kommer fortsätta under 2020 och behöver därför överföringsmedel från 2019 års investeringsbudget.

Den sista tabellen med kommunens investeringsprojekt innehåller investeringar i offentlig konst. Dessa finansieras med både gamla och nya medel och varje konstverk har egen objektskod.

Tabell 5c: Utfall och budget för investeringar i offentlig konst, perioden januari – december 2019

Projekt, tkr	Utfall jan - dec 2019	Budget helår 2019	Awikelse	Utfall i % av budget helår
1904 - Possidons torg, Konstverk	475	3 793	3 318	12,5%
1905 - Haningeterrassen, konstverk	331	2 112	1 781	15,7%
1910 - Vega pendeltågsstation, konstverk	680	1 110	430	61,3%
1991 - Vega aktivitetshus torg, konstverk	0	700	700	0,0%
1992 - Vega skola, konstverk	6	1 456	1 450	0,4%
1993 - Vega undergången, konstverk	0	300	300	0,0%
1994 - Vega Barents torg, konstverk	0	700	700	0,0%
1913 - Ny skola Åbyparken, konstverk	276	698	422	39,5%
1973 - Lekskulptur Jordbro eller Brandbergen	106	971	865	11,0%
1974 - Ljuskonst	444	1 497	1 053	29,6%
1975 - Ungdomskonstprojekt, Kulturskolan	9	305	296	2,8%
1976 - Örnens väg, konstverk	6	902	896	0,7%
1977 - Digital guide	28	29	1	98,0%
1982 - Runstensvägen, konstverk	0	500	500	0,0%
1983 - Runstensskolan, konstverk	0	800	800	0,0%
1984 - Kulturparken, konstverk	0	300	300	0,0%
1985 - Torvalla, konstverk	9	109	100	8,1%
1986 - Vikingaskolan 2, konstverk	0	100	100	0,0%
1987 - Brandbergen entré Haninge, konstverk	0	1 500	1 500	0,0%
1988 - Jordbro entré Haninge, konstverk	0	2 000	2 000	0,0%
1989 - Västerhaninge entré Haninge, konstverk	1	1 501	1 500	0,1%
1990 - Ribbyskolan, konstverk	0	800	800	0,0%
1999 - Lös konst	183	650	467	28,2%
Konstintendent	0	0	0	-
Summa investeringar offentlig konst	2 553	22 833	20 280	11,2%

Endast objekt 1977 Digital guide har aktiverats under året. Årets investeringar i lös konst kommer att aktiveras i början på 2020.

Kostnaderna för konstintendenten har under året bokats om till de konstverk som intendenten lagt ner timmar på enligt tertialvis tidredovisning. Budgeten för intendenten flyttas med förbrukningen, för att inte urholka den ursprungliga budgeten för respektive konstverk. Det förklarar varför både utfall och budget är noll på raden för konstintendent vid årsbokslutet.

Resultatöverföring investeringsprojekt

Den totala förbrukningen av investeringsmedel 2019 uppgår till 3,4 mnkr, vilket utgör 12 procent av den tilldelade budgeten. Överskottsbeloppet blir 24,6 mnkr

och nämnden kommer begära överföring av hela beloppet. Som nämnts ovan, kommer förvaltningen föreslå en omfördelning av överblivna medel från projekten 37244 Teknisk utrustning Kulturskolan och 37277 Kulturskolan möbler till inköp av undervisningsfioler och en glasvägg i kulturhuset i Handen.

Investeringsprojekt som genomförs av Tornberget

Varje tertial redovisas även investeringsprojekt som genomförs av Tornberget. Inga nya poster har tillkommit sedan delårsrapporten i augusti.

Tabell 5d: Prognos och budget för Tornbergets investeringar

Investeringsobjekt, tkr	Prognos totalt	Budget
Ny F-9 skola och aktivitetshus i Vega	440 000	440 000
Jordbro kultur- och föreningshus	0	0
Summa	440 000	440 000

I augusti meddelade Tornberget och lokalförsörjningsenheten att projekteringen av *aktivitetshuset i Vega* var tillfälligt stoppad och en behovsutredning skulle genomföras. Vid denna uppföljning meddelas att inflyttning är planerad till sommaren 2023.

Beställning av nödvändiga undersökningar och upprättande av budget för rivning av *Jordbro kultur- och föreningshus*, exklusive idrottshallen, har skett. Projektering är påbörjad för rivning av huset och nödvändig nyanslutning av el till idrottshallen.

Anläggningar i balansräkningen

Vid delårsuppföljningar och årsbokslut presenteras bokförda värden på anläggningstillgångar i balansräkningen. Värden i balansräkningen ackumuleras inte över tid på samma sätt som utfall i resultaträkningen, utan varje tillfälle utgör en ögonblicksbild av hur balansräkningen ser ut just nu. Tre ögonblicksbilder presenteras i nedanstående tabell 6.

Tabell 6: Anläggningar i balansräkningen tertialvis fr o m den 30 april 2019 t o m den 31 december 2019

tkr	Bokfört värde 31 dec 2019	Bokfört värde 31 aug 2019	Bokfört värde 30 apr 2019
Offentlig konst	10 882	11 035	11 544
Lösa inventarier	3 331	3 714	3 404
Byggnadsinventarier	648	1 706	1 834
IT-system/ utrustning	310	290	377
Summa	15 171	16 744	17 158

Historiken är inte längre än åldern på kultur- och demokratinämnden, vilket innebär att värden för endast tre observationer finns att tillgå. Sammeltagna bokförda värden kan både stiga och sjunka över tid. Värdet stiger när nya investeringsprojekt har aktiverats och sjunker vartefter anläggningar skrivs av. Värdena samspelar både med färdigställandet av investeringsprojekt såväl som med kapitalkostnader i driftredovisningen.

Normalt sker inte avskrivning av offentlig kost, eftersom konst anses ha ett bestående värde. Trots det har bokfört värde sjunkit mellan augusti och december enligt tabellen ovan. Det beror på en partiell utrangering av konstverket "Kropp-vatten-rörelse" i Torvalla simhall. En del av konstverket har monterats ner och eftersom konst inte skrivs av, finns ingen annan möjlighet än nedskrivning eller utrangering för att minska ett konstverks bokförda värde. Som nämnts vid genomgången av driftresultatet, orsakar en utrangering en driftkostnad i årets resultat.

Tabellen visar även en snabb minskning av värdet på byggnadsinventarier mellan augusti och december. Det beror på att avskrivningstakten för byggnadsinventarier i Jordbro kultur- och föreningshus har ökat inför den förestående rivningen av huset. Avskrivningstakten är anpassad till att nå ett bokfört värde på 0 kr per den 30 april 2020.

Personaluppföljning

Utveckling av förvaltningens sjukfrånvaro

Samtliga uppgifter gäller tillsvidareanställningar och visstidsanställningar med en sysselsättningsgrad på minst 40 procent av heltid. Sjukfrånvaron avser januari till och med december 2019.

År: 2019 Organisation till axel: Kultur- och demokratinämnden Avtal AB: AB

	2018	2019
Total sjukfrånvaro % ack	-	2.6%
Sjukfrånvaro % <60 dgr ack	-	91.2%
Sjukfrånvaro % >=60 dgr ack	-	8.8%
Total sjukfrv i %, kvinnor	-	3.1%
Total sjukfrv i %, män	-	1.5%
Total sjukfrv i % <29 år	-	7.9%
Total sjukfrv i % 30-49	-	1.7%
Total sjukfrv i % =>50 år	-	3.0%

Organisation till axel: Kultur- och demokratinämnden Avtal AB: AB

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2019	%	3.5	4.5	2.6	1.7	3.5	0.1	1.3	1.8	4.1	3.5	2.4	3.0

Kommentar

Förvaltningen arbetar systematiskt och strukturerat med att hålla den sjukfrånvaro som man som arbetsgivare kan påverka på en så låg nivå som möjligt. Historiskt var förvaltningens frånvaro betydligt högre, varför förvaltningen utarbetade en analys och plan för hur sjukfrånvaronivåerna kunde sänkas. Sedan dess har vi följt den utarbetade planen, följt upp och också modifierat. Det ackumulerade resultatet för 2019 är 2,6 procent, vilket vi ser som en låg siffra. Tabellen visar att frånvaron från kvinnor är högre än frånvaron från män, men fortfarande på låga nivåer. Nämnas bör att nämndens medarbetar till

största del är kvinnor vilket påverkar utfallet. Förvaltningen har också noterat att procentsatsen för medarbetare upp till 29 år är iögonfallande högre än övriga ålderskategorier. Detta ska vi följa men bedömningen just nu är att det beror på att medarbetarantalet i den åldersgruppen är litet och en frånvaro på grund av t.ex. en influensa ger ett stort utfall. Av de som är sjukskrivna är en liten andel långtidssjukskrivna i mer än 60 dagar. Förvaltningen drar därmed slutsatsen att de medarbetare som är sjukskrivna ofta är frånvarande på grund av enklare åkommor som förkylning, influensa, magsjuka osv.

Uppföljning av internkontroll

Definition av intern kontroll

En god internkontroll kännetecknas av att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv, att informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig, att regler och riktlinjer följs samt att möjliga risker ringas in, bedöms och förebyggs.

En övergripande riskanalys ligger till grund för vilka kommungemensamma kontroller som ska ingå i internkontrollplanerna. Utöver detta har varje nämnd gjort en riskanalys för sitt ansvarsområde, och kompletterat med egna kontroller som ska göras enligt nämndens internkontrollplan.

Sammanfattning

Förvaltningens samlade bedömning är att vi har en god intern kontroll och att vi har genomfört verksamheten med goda resultat under 2019. Verksamheten har följts upp löpande och rapporterats till nämnden. Huvuddelen av de planerade aktiviteterna genomfördes eller påbörjades under året och våra bidrag har fördelats i enlighet med uppsatta mål.

I syfte att upprätthålla en god intern kontroll har nämnden ett flertal upprättade styrdokument som exempelvis delegationsordning och informationshanteringsplan. När beslut togs om att Kultur- och fritidsnämnden skulle delas i två nämnder blev det aktuellt för förvaltningen att se över dessa styrdokument, revidera dem och anpassa dem till de nya förutsättningarna med två nämnder. Detta arbete har inneburit att styrdokumenterna nu är uppdaterade, beslutade och implementerade i verksamheten.

Resultat av uppföljning

Kommungemensamma kontroller

Den kommungemensamma uppföljningen av den interna kontrollen redovisas i alla nämnders årsredovisningar. Internkontrollplanen för 2019 innehåller fem kommungemensamma kontrollmoment och uppföljningen har gjorts gemensamt för alla nämnder.

Säkerhet kopplat till IT

Kontrollmoment: Finns regler för (privat) hantering av plattor, mobiler mm?

Resultat: Det finns anvisningar för användning av IT- och telefonstöd.

Anvisning för privat användande av kommunens IT-arbetsplats och *Anvisning för användning av IT och telefoni*, som uppdaterades i januari 2019, finns på intranätet under manualer och riktlinjer. De hittas dock inte som underrubrik i översikten i vänsterspalt, utan ligger i en ruta "Manualer och riktlinjer" under all övrig information på sidan. Den måste aktivt sökas innan den hittas.

Anvisningarna gäller för anställda i Haninge kommun och beskriver vilka förutsättningar som gäller för användning av IT-och telefoni. Med IT- och telefoni avses alla typer av installerade IT-lösningar eller molntjänster på datorer, surfplattor, telefoner och servrar. Detta gäller även om program eller funktioner kan uppfattas som gratis.

Åtgärd: För att underlätta för medarbetare att hitta reglerna, bör de kopplas till en ny underrubrik i vänsterspalt under IT & telefoni som heter **Manualer och riktlinjer**. Kommunstyrelseförvaltningen ansvarar för att så sker.

Kontrollmoment: Säkerhet för tjänster som ligger i molnet. Finns rutiner som gör att tjänsten är säker?

Resultat: Rutiner finns.

Rutiner för lagring av tjänster i molnet, *Guide för lagring av information*, ligger på intranätet under manualer och riktlinjer. De hittas dock inte som underrubrik i översikten i vänsterspalt, utan ligger i en ruta "Manualer och riktlinjer" under all övrig information på sidan. Den måste aktivt sökas innan den hittas.

Dokument lagras i Grupper, Teams och/eller på OneDrive, genom Office 365. All typ av information får inte lagras i denna molntjänst. Personuppgifter som är känsliga eller sekretessbelagda personuppgifter får inte lagras där. Inte heller får så kallad skyddsvärd information läggas i Office 365. Vilken typ av information

som får läggas var, återfinns i Guide för lagring av information som är publicera på intranätet.

Kommunen har en standarduppsättning i Office 365 med det skydd som Microsoft tillhandahåller, vilket är säkert såtillvida att ingen skall kunna förvanska eller stjäla informationen som ligger i molntjänsten, såvida inte någon tar sig in i kommunens miljö utifrån och därifrån in i Office 365. Anledningen till att man inte anser tjänsten tillräckligt säker för att lägga känsliga personuppgifter eller annan skyddsvärd information i Office 365 är att informationen ligger/kan ligga på servrar som inte finns i Sverige vilket innebär att svensk lag inte gäller för utlämning av informationen. En ny lag infördes i USA som heter "Cloud Act" vilket innebär att amerikanska myndigheter kan begära ut information av amerikanska företag och då Microsoft är amerikanskt så omfattas de av denna lag.

Haninge kommun är inte ensamma om att göra denna typ av bedömning utan ett antal kommuner, landsting, myndigheter och SKL har gjort samma bedömning.

Inloggningen i Office 365 sker via kommunens inloggningsportal så att kommunen säkrar upp vilka som loggar in i tjänsten. Det finns alltså spårbarhet i fall någon typ av intrång skulle ske.

Åtgärd: För att underlätta för medarbetare att hitta reglerna, bör de kopplas till en ny underrubrik i vänsterspalt under IT & telefoni som heter **Manualer och riktlinjer**. Kommunstyrelseförvaltningen ansvarar för att så sker.

Styrdokument

Kontrollmoment: Finns rutiner för publicering av styrdokument på webben respektive intranätet?

Resultat: Rutiner finns inte.

Publicering av styrdokument på webben och intranätet är inte tydlig. En genomgång av interna och publika styrdokument behöver göras och hur de är

publicerade. De bör publiceras i korrekt format med angivande av beslutsdatum och vem som har beslutat. Interna styrdokument bör publiceras enbart på intranätet. Ett arbete har under 2019 startat i kommunstyrelseförvaltningen avseende styrdokument.

Åtgärd: Ingen åtgärd föreslås eftersom arbete pågår.

Dokumenthanteringsplaner

Kontrollmoment: När uppdaterades nämndernas dokumenthanteringsplaner?

Resultat: Varje nämnd ansvarar för sin egen dokumenthanteringsplan. Nedan sammanställs de datum respektive nämnds dokumenthanteringsplan antogs och eventuellt reviderades.

Nämnds dokumenthanteringsplan	Antogs datum
Idrott- och fritidsnämnden	2019-09-18
Kultur- och demokratinämnden	2019-09-17

Åtgärd: Varje förvaltning kontrollerar om innehållet i nämndens dokumenthanteringsplan behöver revideras. Om revidering ska göras ska arbetet skrivas in i förvaltningens verksamhetsplan. För de nämnder som tillkom 2019 ska dokumenthanteringsplaner tas fram.

Delegationsordningar

Kontrollmoment: Finns mallar för delegationsordningar?

Resultat: Mallar för delegationsordningar finns inte.

Det kan finnas anledning att förtydliga och specificera innehåll i delegationsordningarna som ibland kan vara svårtolkade. Ett arbete med styrdokument pågår i kommunstyrelseförvaltningen som omfattar bland annat delegationsordningar.

På intranätet har kommunjurist publicerat en lathund som hjälp och för förklaring av olika typer av beslut, bland annat delegationsbeslut.

Den nya kommunallagen 2018 påverkar delegationsordningarna. Bland annat har reglerna för anmälan av delegationsbeslut gjorts mer flexibla. Det innebär att varje nämnd behöver fatta beslut om vilka rutiner för anmälan av delegationsbeslut som ska gälla. Det har också införts en möjlighet för nämnderna att delegera beslutanderätt till sina presidier. Nämndernas delegationsordningar kan därför behöva ses över och i förekommande fall revideras.

Nämnderna har antagit delegationsordningar under 2018 eller 2019. I äldrenämnden pågår en revidering som ännu inte gått till beslut.

Åtgärder: Ingen åtgärd föreslås eftersom arbete pågår.

Uppföljning av nämndens kontrollmoment

Delegationsordning

Kultur- och fritidsförvaltningen har i internkontrollplanen 2020 en målkategori som behandlar efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer. Därmed att beslut fattas korrekt enligt delegationsordningen och att besluten anmäls till nämnden. En genomlysning av samtliga beslut inom två olika ärendetyper har därför gjorts. Utifrån kultur- och demokratinämndens delegationsordning har ärendetyp *Föreningsbidrag: Drömcash till projekt inom nämndens verksamhetsområde* (nr 25), samt ärendetyp *Ekonomi: Bokföringsmässig avskrivning för enskild fordran inom nämndens verksamhetsområde* (nr 10) genomlysts. På samtliga beslut har den som undertecknat rätt att fatta beslutet enligt delegationsordningen. Ärendena har också anmälts till nästkommande nämnd.

Fakturahantering

Kontroll av rätt attestant görs gemensamt för hela kultur- och fritidsförvaltningen. Stickprovet omfattar femton externa fakturor i Proceedo, varav tre från First Card/Nordea Bank AB, tre i vart och ett av de tre geografiska

områdena och tre på central förvaltningsnivå. Nytt från och med 2019 är att stickprov även görs av manuella utbetalningar via utanordning. Detta stickprov omfattar fem verifikationer över hela förvaltningen. Samtliga kontrollerade fakturor och manuella utbetalningar har attesterats av rätt person.

Redovisning i bidragsreglemente

I utskickat beslut om tilldelat bidrag erhåller föreningarna information om att bidraget ska redovisas senast 3 månader efter avslutad aktivitet för vad bidrag erhållits. Bidrag ska rapporteras på avsedd plats i bidragssystemet "ApN". Då beviljanden sker löpande under året sker även kontroll att redovisning inkommit löpande samt vid behov påminns respektive förening om att redovisning ska skickas in. Vid kontroll av redovisning tillses att bidraget gått till ansökt aktivitet och att rätt målgrupp tagit del av aktiviteten. Genom slumpmässiga stickprovskontroller granskar förvaltningen att denna rutin följs. Detta stickprov omfattar 10 beviljade bidrag. Stickprovet visade att det i sju av bidragsärendena hade inkommit redovisningar i enlighet med beslutade redovisningsdatum. I tre av ärendena saknades redovisningar men i samtliga fall hade redovisningspåminnelser skickats ut till föreningarna. Därmed visar kontrollerna att vi i samtliga fall har följt våra rutiner.

Nämndens kvalitetsberättelse

Kvalitetsberättelsen rapporteras till kultur- och demokratinämnden senast den 31 maj i enlighet med kvalitetspolicyn.

Framtida utmaningar

Kultur och fritidsförvaltningen ser med både tillförsikt och oro på framtiden. Förvaltningen ser framför sig att vi i än större utsträckning möjliggör en angelägen kultur- och fritidsverksamhet med ett attraktivt utbud så att alla i Haninge kan uppleva och göra saker man tycker om och får möjlighet att upptäcka nytt. Det känns som en relevant förväntan med tanke på den ökade inflyttningen i kommunens olika områden och med hänsyn tagen till framväxten av den regionala stadskärnan. Kultur och fritid erbjuder utöver våra ordinarie verksamheter dessutom platser och arenor som skapar trygghet och en känsla av sammanhang vilket är av stor vikt för många människors möjlighet till ett gott liv.

Oron hänför sig till att det ökande antalet besökare och nya förväntningar också för med sig behov av ökat byggande av kultur- och fritidslokaler såsom t ex ny simhall, aktivitetshus i Vega, konstgräs och ytor för spontant utövande. Detta är positivt utifrån att utbudet då ökar och verksamheterna moderniseras. Samtidigt ökar såväl drifts- och investeringskostnader i snabb takt vilket gör att vi riskerar att konkurrera ut oss själva genom att inneha moderna och fina lokaler men inte medel att fylla lokalerna med verksamhet.

Sammanfattningsvis ser vi naturligtvis övervägande ljust på framtiden då vår bild är att behovet av kultur- och fritidsverksamhet blir än större och är väsentligt för att berika livet för de som lever sitt liv i Haninge.

